На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб КОЛАС

Народная Воля

№№15–16 (3554–3555)

27 студзеня 2012 г.

Выдаецца з ліпеня 1995 г. на беларускай і руская мовах

Выдавец: УП «Народная воля».
Кошт — свабодны.

Да ўвагі!

Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

З-ЗА КРАТАЎ

Андрэй САННІКАЎ: «Потым пачаліся катаванні»

Ірына Халіп склікала экстранную прэс-канферэнцыю на наступны дзень пасля спаткання з мужам. Мала хто бачыў Ірыну такой. У жонкі былога кандыдата ў прэзідэнты Андрэя Саннікава, які зараз адбывае пакаранне ў калоніі "Віцьба-3", часам былі поўныя вочы слёз. І не слёз радасці ад доўгачаканага спаткання...

Тры месяцы да гэтага пра Андрэя Саннікава не было ніякай інфармацыі. Адвакатаў і сваякоў да яго не дапускалі, лісты не даходзілі. А калі дапусцілі, то высветлілася, што Саннікаў выглядае так, нібыта прайшоў праз сталінскія лагеры. І што ён яшчэ ў снежні падпісаў прашэнне аб памілаванні на імя Аляксандра Лукашэнкі.

Ірына лічыць, што прашэнне з Андрэя "выбілі" сапраўднымі катаваннямі. Яна сцвярджае, што на такі крок ён мог пайсці з-за пагроз сям'і. *"Андрэй разумее, у якім цяжкім стане я знаходжуся. Улічваючы, што па прысудзе для мяне ўведзена "каменданцкая гадзіна" і я абавязана адчыняць дзверы познім вечарам, калі яны прыходзяць з праверкай са словамі: "Адчыняйце, міліцыя!". Так да мяне можа прыйсці хто заўгодна, і я не змагу не адчыніць дзверы. Андрэй гатовы памерці сам, але ён не дазволіць прычыніць шкоду нам з Данікам",* — сказала жонка палітвязня.

Самыя цяжкія пакуты — гэта пагроза жыццю тваіх блізкіх. А яшчэ месяцы ў "адзіночнцы", без лістоў, без сустрэч з адвакатам, без якіх-небудзь вестак з волі, неаднаразовыя, па некалькі тыдняў, "транзіты" з калоніі ў калонію, з хворымі на сухоты, з правакатарамі...

Больш за ўсё Ірыну ўсхвалявала тое, што падчас прэс-канферэнцыі 23 снежня Аляксандр Лукашэнка рабіў выгляд, што не ведае пра прашэнне Саннікава. У той жа час, па яе звестках, Саннікаў вымушаны быў падпісаць прашэнне яшчэ ў канцы лістапада. *"Магчыма, Лукашэнку зусім не былі патрэбны прашэнні аб памілаванні. Гэта адмазка для журналістаў, якія яму задаюць пытанні. У яго іншая задача",* — гаворыць Ірына. Хаця сярод іншых яна выказала і версію, што кіраўнік краіны, магчыма, пра прашэнне нічога не ведаў, бо больш не кантралюе сітуацыю.

Спатканне з Анрэем Саннікавым у калоніі "Віцьба-3" доўжылася дзве гадзіны з відэакантролем і размовай праз шкло. Ірына распавяла, што за тры апошнія месяцы Андрэй так змяніўся, што *"стаў падобны на чалавека, за якім дзесяць гадоў сталінскіх лагераў".*

"Ала Уладзіміраўна, маці Андрэя, плакала ўсе чатыры гадзіны па дарозе дадому, бо першай фразай сына былі словы: "Я не спадзяваўся, што яшчэ калі-небудзь цябе ўбачу", — расказала Ірына, сама ледзь стрымліваючы слёзы.

"Андрэй не мог распавесці пра тое, што з ім адбылося за тры апошнія месяцы. Ён толькі змог перадаць: "Мая адсідка скончылася яшчэ ў верасні. Потым пачаліся катаванні", — сказала Ірына Халіп.

Нагадаем, што менавіта ў верасні палітвязня накіравалі этапам з Навапалацкай калоніі ў Віцебскую, адтуль — у Магілёўскую, потым — у калонію "Віцьба-3"... Праваабаронцы нават гэтыя бясконцыя "этапы" лічаць катаваннямі, бо доўжацца яны не дзень і не два, а іншы раз тыднямі.

"Спадзяюся, што ўбачымся яшчэ хоць раз", — сказаў Саннікаў на развітанне жонцы і маці. Але пасля апошняй сустрэчы з мужам у Ірыны Халіп такой упэўненасці няма. Наступнае спатканне, згодна з правіламі, павінна адбыцца толькі праз чатыры месяцы.

Любоў ЛУНЁВА.

ДАРЭЧЫ

Прыкладна праз тры гадзіны пасля прэс-канферэнцыі Міністэрства ўнутраных спраў паведаміла, што прашэнне аб памілаванні Андрэй Саннікаў падаў 23 снежня (**менавіта ў той дзень, калі была прэс-канферэнцыя Аляксандра Лукашэнкі**), і толькі 23 студзеня 2012 года яно разам з падрыхтаванымі матэрыяламі трапіла з калоніі ў аддзел па пытаннях грамадзянства і памілавання Адміністрацыі прэзідэнта.

БЕЛАРУСЬ–ЕЎРОПА

Жорсткі тон

У Страсбургу на сесіі Парламенцкай асамблеі Савета Еўропы зноў гучала беларускае пытанне. Еўропа заклапочана сітуацыяй у нашай краіне, пра што сведчыць прынятая еўрадэпутатамі рэзалюцыя, якую заходнія СМІ ўжо назвалі "надзвычай жорсткай".

Рэзалюцыя прымалася на аснове даклада дакладчыка ПАСЕ па Беларусі Андрэаса Херкеля і выклікала гарачую дыскусію ў Еўрапарламенце. Меркаванні былі розныя, некаторые нават далекія ад палітычнай карэктнасці. Так, літоўскі дэпутат Эджыдзіус Вайкерыс сказаў: "У мяне адна заўвага да даклада. Трэба ўбраць слова "прэзідэнт" перад прозвішчам "Лукашэнка". Гэта вельмі вялікі гонар для дыктатара. Мой дом знаходзіцца ў 30 кіламетрах ад Беларусі, і я ведаю, як там жывуць звычайныя людзі. Калі мы жывём побач з дыктатарамі, значыць, не ўсё добра з нашай дэмакратыяй".

І ўсё ж адвечныя адвакаты Аляксандра Лукашэнкі на Захадзе -- дэпутаты ад Расіі -- падчас дыскусіі баранілі афіцыйны Мінск, выкарыстоўваючы ўсе магчымыя аргументы. Так, прадстаўнік Расіі Валерый Фралоў адзначыў: "У дакладзе скажона адлюстраваны падзеі. Здаецца, што гэта напісана пра Судан. Узгадайце Брэсцкую крэпасць, Хатынь... Загінуў кожны чацвёрты... Там чысціня і парадак... Мы павінны даць сігнал і апазіцыі аб тым, як можна ўзаемадзейнічаць з уладай... Разумных санкцый не існуе. Яны б'юць па ўсіх. Трэба працаваць над вяртаннем Беларусі ў ПАСЕ".

Аднак большасць еўрапарламентарыяў усё ж палічылі, што за Мінск работу па вяртанні да ліку цывілізаваных краін ніхто не зробіць. У выніку рэзалюцыя была прынята. "За" прагаласавалі 119 дэпутатаў, "супраць" -- толькі 10. Сярод тых, хто галасаваў супраць, былі пяцёра прадстаўнікоў Расіі, двое азербайджанцаў, двое сербаў і адзін дэпутат-камуніст з Малдовы. Пазіцыю еўрапейскіх палітыкаў падтрымалі і прадстаўнікі Украіны, і прадстаўнікі Грузіі, якія часцяком таксама станавіліся на бок абароны палітыкі Аляксандра Лукашэнкі. Такім чынам, можна казаць, што "беларускае пытанне" -- той рэдкі прыклад, калі еўрадэпутаты выказваюцца амаль адзінадушна. І цяпер санкцыі Еўрапейскага Саюза, уведзеныя ў дачыненні да Беларусі і некаторых беларускіх чыноўнікаў, могуць быць падтрыманы значна большай колькасцю краін. Па крайняй меры, нават Расіі адрасаваны зварот падтрымаць гэтыя санкцыі.

Віталь ГАРБУЗАЎ.

З РЭЗАЛЮЦЫІ...

У прынятай на гэтым тыдні рэзалюцыі ПАСЕ ўтрымліваецца заклік да дзяржаў-сябраў Савета Еўропы:

-- далучыцца да кропкавых санкцый Еўрасаюза да вызвалення і поўнай рэабілітацыі ўсіх палітзняволеных і прымусіць беларускія ўлады да спынення рэпрэсій супраць палітычных апанентаў;

-- пераглядзець механізмы міжнароднага і двухбаковага абмену інфармацыяй з Беларуссю, для таго каб прадухіліць злоўжыванне ёю беларускімі ўладамі;

-- разглядзець магчымасць змяншэння ці ліквідацыі візавых збораў для беларускіх грамадзян;

-- па-ранейшаму прадастаўляць універсітэцкія праграмы маладым беларускім студэнтам, усталяваць сувязі з Еўрапейскім гуманітарным універсітэтам у выгнанні (Вільнюс), а таксама з Еўрапейскай школай палітычных даследаванняў у выгнанні (Кіеў);

-- захаваць, а па магчымасці ўзмацніць, рэжым кропкавых санкцый асабліва супраць дзяржаўных кампаній, звязаных асабіста з А.Лукашэнкам і яго блізкімі, -- да вызвалення і поўнай рэабілітацыі палітычных зняволеных і спынення рэпрэсій супраць палітычнай апазіцыі, незалежных СМІ і праваабаронцаў;

-- працягнуць падтрымку, у тым ліку фінансавую, для развіцця арганізацый грамадзянскай супольнасці, уключаючы праваабарончыя арганізацыі і незалежныя СМІ, незалежныя прафсаюзы, масавыя непалітычныя грамадзянскія арганізацыі.

Без змен застаецца і пазіцыя аб статусе спецыяльна запрошанага ў ПАСЕ для дэпутатаў беларускай Палаты прадстаўнікоў. Станоўчае рашэнне гэтага пытання залежыць ад таго, ці будзе ў Беларусі аб'яўлены мараторый на смяротнае пакаранне і ці будзе прагрэс у сферы дэмакратыі.

РЭАКЦЫЯ МІНСКА

Міністэрства замежных спраў Беларусі ў асобе прэс-сакратара Андрэя Савіных своеасабліва ацаніла прыняты ў Страсбургу дакумент.

"Прыняты даклад можна назваць шараговым шаблонным дакументам, напісаным на аснове сумніўных матэрыялаў і фальшывых абвінавачанняў з сеткі інтэрнэт. Аўтар Андрэас Херкель Беларусь не наведваў, за беларускай візай не звяртаўся. Яго не было сярод парламенцкай дэлегацыі Эстоніі, якая наведала Мінск у кастрычніку мінулага года ў межах міжпарламенцкага супрацоўніцтва і ўзаемадзеяння. Гэта пра многае гаворыць".

Савіных таксама паскардзіўся на тое, што ў Страсбург не былі запрошаны беларускія дэпутаты: "Гэта з'яўляецца відавочным доказам перадузятасці і ангажаванасці іх падыходаў. Ва ўсіх дзеяннях такога кшталту ў апошні час мы бачым вельмі мала здаровага сэнсу, адсутнічае логіка. Яны хутчэй накіраваны на абслугоўванне кар'ерных, рэпутацыйных ці палітычных патрэб саміх ініцыятараў".

ГАЗЕТА–ЧЫТАЧЫ

Эксперыментуем...

Так, на старонках ужо другога выпуску "Народнай Волі" праводзіцца эксперымент: шукаем больш прывабны варыянт вёрсткі. У гэтым плане паспрабуем зрабіць яшчэ шэраг захадаў. Мэта -- надаць газеце новы, больш сучасны, больш арыгінальны воблік.

Таму, шаноўныя чытачы, не моцна крыўдуйце на нас, калі вам што з нашых пошукаў не падабаецца... У любым выпадку спынімся на найбольш аптымальным варыянце.

Рэдакцыя.

ТАК И СКАЗАЛ!

Жан-Клод МИНЬОН, председатель Парламентской ассамблеи Совета Европы:

— Мы считаем заслуживающим сожаления тот факт, что из-за позиции руководства страны, которое упорно избегает дискуссий и реформ, все население Беларуси страдает и на него указывают пальцем. Это же ненормально.

ЧУЛІ?

Нашто пакупніку 100 кілаграмаў тварагу?

Каб прадухіліць масавы вываз прадукцыі ў Расію, у Магілёўскай вобласці ўведзены абмежаванні на продаж сыроў, масла, тварагу, кефіру, смятаны і малака.

Як вынікае з пастановы ўпраўлення гандлю аблвыканкама, некаторыя кіраўнікі гандлёвых арганізацый вобласці самі папрасілі ўвесці абмежаванні. Ва ўпраўленні ж гэтыя абмежаванні называюць рэкамендацыямі.

"Для таго каб гандлёвыя арганізацыі змаглі вытрымаць увесь асартыментны пералік на працягу працоўнага дня, далі рэкамендацыі, што яны могуць уводзіць абмежаванні, калі назіраюцца масавыя скупкі. Фізічныя асобы абмежаванняў, нават калі яны дзе і ўведзены, не заўважаць», -- цытуе БелаПАН тлумачэнні супрацоўніцы ўпраўлення.

Калі пакупнік наважыцца набыць 50 літраў малака, альбо 30 кілаграмаў смятаны, альбо 20 кілаграмаў сыру, альбо па 100 -- тварагу ды масла, то гэта мусіць насцярожыць прадаўцоў. Пакупнік павінен растлумачыць, нашто яму столькі тавару.

Паводле афіцыйнай інфармацыі, ажыятаж вакол прадуктаў харчавання ў рэгіёне даўно знік. Крамы забяспечаны таварам. Малочныя камбінаты атрымліваюць узнагароды за дасягненні ў вырабе прадукцыі. І раптам -- абмежаванні, якія называюць «рэкамендацыямі».

ЗАРАБІЛІ

Звыш 5,5 мільярда долараў

Столькі, калі канвертаваць рублі, у 2011 годзе было пералічана ў нацыянальны бюджэт ад плацяжоў, сабраных мытнымі органамі Беларусі.

СПАСИБО!

Гуманность поляков обрадовала минскую семью

О том, как на польско-белорусской границе минчанин Валентин Юрченко прямо в автомобиле принял роды (преждевременные) у своей жены Светланы, писали все СМИ. «Скорая», вызванная польскими пограничниками, доставила маму и малыша в белостокскую больницу. Благодаря экстренной помощи, все обошлось благополучно. Правда, у счастливых родителей возникла проблема: где взять деньги, чтобы оплатить услуги польских медиков? Общая сумма оказалась немалой — почти 9 тысяч долларов. Впрочем, учитывая, что случай исключительный, к тому же, вызвавший широкий общественный резонанс, она вскоре была уменьшена польской стороной до чуть более трех тысяч «зеленых».

Но и эти деньги белорусской семье не пришлось искать. За нее долг больнице полностью погасила известная польская фирма по производству красок «Снежка».

Что и говорить, гуманность поляков очень обрадовала минскую семью Юрченко.

Сергей МАТВЕЕВ.

СХВАТКА

Они способны заглушить океан!

Вчера белорусская теннисистка Виктория Азаренко вышла в финал Открытого чемпионата Австралии, заработав при этом 1 миллион 90 тысяч долларов США. Удвоит ли она эту сумму в субботу?

После полуфинальной победы над бельгийской спортсменкой Ким Клийстерс Вика не скрывала радости слез: *«Я словно 100 кг потеряла. Такое ощущение, что мое тело ничего не весит. Но победа того стоит! Я ощущаю невероятный душевный подъем!»*

Разрыдаться было от чего. Впервые в истории независимой Беларуси наша теннисистка вышла в финал турнира Большого шлема. Теперь в финале 28 января (начало матча -- в 7 утра по белорусскому времени) она сыграет с россиянкой Марией Шараповой. «Народная Воля» проанализировала, почему этот финальный матч так интересен.

Битва за корону

Победитель турнира станет первой ракеткой мира -- этот шанс предоставляется как Виктории Азаренко, которая сейчас занимает 3-ю позицию, так и Шараповой (4-я).

Россиянка, безусловно, более титуло-ванная. Если для 22-летней Вики, выступающей в Мельбурне в 7-й раз, это первый выход в финал Australian open, то Мария Шарапова, которая на два года старше, в третий раз сыграет в решающем поединке. Шарапова побеждала на этом турнире в 2008 году. Кроме того, в ее послужном списке еще два триумфа в турнирах «Большого шлема» -- на Уимблдоне-2004 и Открытом чемпионате США-2006.

Ранее Азаренко и Шарапова играли между собой шесть раз, одержав по три победы. Последний раз они встречались в 2011 году в четвертьфинале турнира в Риме. Тогда белоруска проиграла, отказавшись от продолжения матча из-за проблем со здоровьем. Сейчас букмекеры ставят на победу Азаренко.

Кто громче?

Любопытно будет понаблюдать за поединком двух, пожалуй, самых крикливых теннисисток мира. Болельщикам надо запасаться наушниками, потому что если Шарапова и Азаренко во время игры «запоют» в унисон, то вполне смогут заглушить стадион. Газета The Telegraph, например, составила рейтинг самых громких теннисисток. Мария Шарапова в нем на первом месте -- 101 децибел, Виктория Азаренко на 6-м -- 83,5. Есть и другие данные, согласно которым громкость крика Шараповой достигает 105 децибел, а Азаренко -- 95. Кроме того, белоруска установила рекорд по продолжительности крика -- 1,72 секунды, сравнявшись по этому показателю с малыми ушастыми совами, пишет The Daily Mail.

При этом крики каждой из теннисисток классифицированы. В частности, по мнению журналистов The Telegraph, Мария Шарапова *«обладает той разновидностью крика, который характерен для порнофильмов»*. Звуковое сопровождение Виктории Азаренко во время матчей журналисты характеризуют так: *«Часто довольно низко начинает, поднимается на октаву и заканчивает тихим ржанием. Затем звучит пронзительный крик, за которым следует вздох».*

Самой Вике эти разговоры уже изрядно надоели: *«Я и Мария – не единственные теннисистки, которые кричат во время матчей. Это часть меня, часть моей игры. Крик помогает мне играть на выдохе, двигаться. Это компонент моего движения... Мой папа и многие другие мужчины храпят. Но они делают это неосознанно. Так и я кричу на корте».*

Белорусские корни

Виктория Азаренко -- коренная белоруска, но и у Марии Шараповой есть белорусские корни. Сайт спортсменки сообщает, что она родилась 19 апреля 1987 года в маленьком сибирском городке Нягань, куда ее родители переехали из Гомеля, спасаясь от последствий катастрофы на Чернобыльской АЭС. Бабушка Шараповой до сих пор живет в Гомеле. Сама Маша в 2010 году в качестве посла доброй воли Программы развития ООН посетила в Беларуси районы, пострадавшие от аварии на Чернобыльской АЭС.

Призовые

Организаторы Открытого чемпионата Австралии сообщили, что турнир этого года -- самый «богатый» в истории тенниса. Победители турнира и среди мужчин, и среди женщин получат по 2 миллиона 300 тысяч австралийских долларов (2 миллиона 180 тысяч долларов США). После выхода в финал Виктория Азаренко и Мария Шарапова уже заработали по 1.150.000 австралийских долларов.

Алесь СИВЫЙ.

Народная Воля http://www.nv-online.info 27 СТУДЗЕНЯ 2012 г.

ДЫСКУСІЯ

АД РЭДАКЦЫІ

Да чарговых парламенцкіх выбараў засталіся лічаныя месяцы. Што ні кажыце, а кампанія ў поўным сэнсе лёсавызначальная. Таму "Народная Воля" з вялікай адказнасцю падыходзіць да асвятлення гэтай тэмы. Вось меркаванні двух вядомых у краіне грамадскіх актывістаў — Ю.Губарэвіча і Д.Рабянка.

Разгледзім розныя варыянты

Сцэнарый першы. Не ўдзельнічаем

Тое, што ўсе апазіцыйныя структуры пагадзяцца на правядзенне байкоту, малаверагодна. Але, калі ўявіць падобную сітуацыю, падзеі будуць разгортвацца наступным чынам.

З прычыны адсутнасці дастатковых унутраных і знешніх сродкаў на правядзенне кампаніі байкоту большая частка апазіцыйных суб'ектаў адмовіцца ад актыўнай дзейнасці альбо абярэ працу ў спадарожных палітычных кампаніях, такіх як назіранне.

Улада выставіць кандыдатаў па ўсіх акругах. Дублёрскі склад будзе забяспечаны актывістамі ЛДП Гайдукевіча. У абласных гарадах і Мінску магчыма дапушчэнне лічбы кандыдатаў да трох-пяці на акругу за кошт прадстаўнікоў лаяльнага бізнесу і дзяржаўных структур.

Агітацыйная кампанія будзе адбывацца ў адносна вольнай атмасферы. Кандыдатам будзе дазволена рабіць крытычныя выказванні пераважна ў межах сацыяльных праблем.

Інфармацыйная кампанія прыхільнікаў байкоту звядзецца да распаўсюджвання друкаванай прадукцыі, большая частка тыражу якой будзе канфіскавана (такая традыцыя).

Вулічныя мерапрыемствы прыхільнікаў байкоту, як правіла, будуць забаронены. Тыя з іх, якія дазволіць улада, не стануць па-сапраўднаму масавымі.

Асноўным каналам камунікацыі прыхільнікаў байкоту з актыўнай часткай грамадства стануць незалежныя СМІ і некаторыя пляцоўкі ў сацыяльных сетках, агульная аўдыторыя якіх не перавысіць 300—500 тыс. чалавек.

Рэальная яўка на выбарах складзе 35—40% у акругах буйных гарадоў і 60—65% у рэгіянальных акругах.

Цэнтрвыбаркам агучыць лічбу яўкі 65—70% у цэлым па краіне, адзначыўшы некаторае яе зніжэнне, звязанае з эканамічным крызісам. Усе кандыдаты будуць "абраны" ў першым туры.

Незалежныя назіральнікі, у тым ліку замежныя, адзначаць беспрэцэдэнтную адкрытасць у працы камісій у часе падліку галасоў.

Інфармацыйныя ўлёткі прыхільнікаў байкоту з рэальнымі лічбамі яўкі будуць канфіскаваны. Нешматлікія фінальныя мітынгі будуць сарваны з прычыны арышту гукаўзмацняльнай апаратуры (традыцыя такая).

Праз месяц пасля галасавання незалежныя сацыёлагі паведамяць, што давер грамадства да афіцыйных вынікаў выбараў вагаецца на ўзроўні 50—55%, што на 5—10% ніжэй, чым у часы папярэдніх выбарчых кампаній.

Хто прайграе

Апазіцыя, таму што шырокае кола выбаршчыкаў не зразумее і не падтрымае яе пазіцыю.

Дэмакратычна настроеныя выбаршчыкі, якія ў чарговы раз пераканаюцца, што альтэрнатывы дзеючай уладзе няма.

Хто выйграе

Улада, якая будзе пазбаўлена неабходнасці рэагаваць на вострую крытыку незалежных кандыдатаў і масава фальсіфікаваць падлік галасоў.

ЛДП Гайдукевіча будзе прэзентавана як незалежная, але адзіная альтэрнатыва дзеючай уладзе.

Незалежныя СМІ — узрасце іх роля як адзінага канала камунікацыі апазіцыі з часткай грамадства.

Сцэнарый другі: абумоўлены ўдзел

Фармат такога ўдзелу прадугледжвае выстаўленне кандыдатаў, вылучэнне патрабаванняў да ўлады, правядзенне актыўнай інфармацыйнай кампаніі і зняцце кандыдатаў у выпадку невыканання патрабаванняў.

Апазіцыя здолее закрыць актыўнымі і пазнавальнымі для выбаршчыкаў кандыдатамі не больш за 70—80 акруг. У буйных гарадах будзе па некалькі кандыдатаў ад апазіцыі на адну акругу.

Зарэгістраваныя кандыдаты змогуць выкарыстаць дзяржаўныя рэгіянальныя тэлебачанне, радыё, мясцовыя СМІ для данясення сваёй пазіцыі.

Кандыдаты будуць мець магчымасць выдаць і беспераходна распаўсюдзіць улёткі ў кожную кватэру на сваёй акрузе.

Агульная аўдыторыя, якая пачуе незалежных кандыдатаў, можа скласці 3,5—5 млн чалавек.

Пры ўмове выканання дамоўленасці ў межах кааліцыі, кандыдаты акцэнтуюць увагу выбаршчыкаў на наяўнасці палітвязняў, адказнасці ўлады за эканамічны крызіс, прапановах апазіцыі па выпраўленні сітуацыі. Мусяць быць выразна патлумачаны прычыны магчымага зняцця кандыдатаў. Традыцыйныя для выбараў "сацыяльныя" пытанні павінны быць адкладзены на трэці план.

У выпадку невыканання патрабаванняў апазіцыі (вызваленне палітвязняў, дэмакратычныя выбарчыя працэдуры і г.д.) кандыдаты здымаюцца напярэдадні датэрміновага галасавання.

Выбаршчыкам, прыхільнікам незалежнага кандыдата, мусіць быць прапанаваны просты і даходлівы алгарытм дзеянняў у выпадку зняцця кандыдата (непрыход на галасаванне альбо псаванне і вынас выбарчага бюлетэня).

Па выніках выбараў Цэнтрвыбаркам агучыць яўку на ўзроўні 65—70% і "абранне" кандыдатаў ад улады ва ўсіх акругах.

Вулічныя пратэсты не будуць эфектыўнымі ў сувязі з іх малалікасцю.

Хто прайграе

Уладная прапаганда, якая будзе вымушана нейтралізаваць масавае распаўсюджванне незалежнай інфармацыі і тлумачыць грамадству прычыны самазняцця апазіцыйных кандыдатаў.

Апазіцыйныя кандыдаты, якія з падачы прапаганды ў вачах часткі выбаршчыкаў будуць выглядаць як слабыя палітыкі, якія пабаяліся ісці да канца.

Хто выйграе

Апазіцыя, якая зможа скарыстаць магутныя інструменты для данясення да грамадства сваёй пазіцыі і патрабаванняў.

Сцэнарый трэці: удзельнічаем да канца

Верагодны пры ўмове вызвалення палітвязняў да абвяшчэння выбараў і дэманстрацыі з боку ўлады памкненняў да лібералізацыі выбарчых працэдур. Сцэнарый у такіх варунках мае шмат падабенстваў са сцэнарыем №2, таму спынюся на некаторых асаблівасцях.

Акцэнты ў кампаніях кандыдатаў змесцяцца з палітычных патрабаванняў на сацыяльныя. Пачнецца змаганне за канкрэтныя галасы выбаршчыкаў.

Апазіцыйныя сілы нават фармальна не змогуць сфарміраваць "адзіны спіс" кандыдатаў.

Ідэя байкоту будзе падтрымлівацца маргінальнымі сіламі, не здольнымі іншым чынам прыняць удзел у выбарчых кампаніях.

Незалежныя назіральнікі, як правіла, будуць абмежаваны ў магчымасцях пракантраляваць, звязаных з падлікам галасоў.

Замежныя назіральнікі адзначаць "пэўны прагрэс" па выніках выбараў.

Магчымы два варыянты фіналу выбарчай кампаніі, праведзенай у такіх умовах.

Першы: па выніках выбараў Цэнтрвыбаркам агучыць яўку на ўзроўні 65—70% і "абранне" прадстаўнікоў улады ва ўсіх акругах.

Другі: нешматлікія апазіцыйныя кандыдаты патрапяць у парламент.

Аналізаваць першы варыянт няма сэнсу, бо ён так ці інакш ужо асэнсаваны ў выніках практычна кожнай выбарчай кампаніі з 1995 года.

Варыянт другі ставіць новую палітычную сітуацыю. Цалкам верагодна, што група апазіцыянераў, якія трапяць у парламент, будзе складацца як з асоб, падкантрольных рэжыму праз падпісанне імі дамоў з КДБ, так і з тых, хто патрапіць у парламент мэтазгодна праз палітычны кан'юнктуры ў наладжванні стасункаў як з Захадам, так і з Масквой. Роля першай групы будзе ў стварэнні правакацый, эфектыўнай дзейнасці парламенцкай апазіцыі.

Хто прайграе

Палітычныя сілы, прадстаўнікі якіх не патрапілі ў парламент. Далейшае існаванне ў статусе пазасістэмнай апазіцыі ва ўмовах прагназаванай адсутнасці палітычнай лібералізацыі прывядзе іх да маргіналізацыі.

Хто выйграе

Улада — наяўнасць апазіцыі ў парламенце дае шанс да размарожвання стасункаў з Захадам. З'яўленне верагоднасці прызнання Палаты прадстаўнікоў паўнапраўным удзельнікам шэрагу міжпарламенцкіх утварэнняў.

Палітычныя сілы, прадстаўнікі якіх патрапілі ў парламент. Асноўная ўвага замежных партнёраў і часткі беларускага грамадства будзе перанесена на іх структуры і лідараў.

Юрась ГУБАРЭВІЧ,
намеснік старшыні руху
"За свабоду!".

Толькі актыўны і поўны байкот!

Шаноўная "Народная Воля"!

30 снежня чытач з Мінска Віктар Болдзін прапанаваў разгарнуць на старонках газеты дыскусію наконт маючых адбыцца ў верасні чарговых парламенцкіх выбараў. Лічу, што гэта вельмі важная і своечасовая прапанова. Бо чым раней дэмакратычнае грамадства пачне рыхтавацца да гэтай значнай палітычнай падзеі, тым больш важкімі і пазітыўнымі для яго будуць вынікі.

На мой погляд, спачатку трэба канкрэтна адказаць на пытанне: а ці будуць увогуле выбары ў поўным сэнсе гэтага слова? На мой погляд, ва ўсіх апазіцыйных партыях і рухах павінны канчаткова зразумець, што ніякіх выбараў пры рэжыме Лукашэнкі не можа быць па вызначэнні. І чарговае перапрызначэнне сумнавядомай Ярмошынай на пасаду старшыні ЦВК толькі пацвярджае гэта. З 1996 года ў Беларусі замест выбараў ладзяцца добра падрыхтаваныя і зрэжысіраваныя ўладамі спектаклі, галоўная мэта якіх — схаваць сапраўдныя вынікі народнага волевыяўлення і правесці фальсіфікацыі на карысць рэжыму і яго стаўленікаў.

Пацвярджаецца гэта шматлікімі фактамі грубых парушэнняў Выбарчага кодэкса, якія падчас кожнай кампаніі збіраюць і фіксуюць незалежныя назіральнікі. Ды і сама ўлада так ці іначай прымушае кожны раз усумніцца ў яе перамогах на чарговых выбарах. Бо калі за Лукашэнку ці яго прэтэндэнта на месца ў "палатцы" на самай справе галасуе 80—90 працэнтаў выбаршчыкаў, дык навошта тады ўчыняць пераслед апазіцыйных кандыдатаў, гнаць людзей на датэрміновае галасаванне, выдаляць назіральнікаў з выбарчых участкаў, не даваць магчымасці бачыць працэс падліку галасоў і многае-многае іншае?

Такім чынам, у верасні 2012 года мы зноў будзем назіраць так званыя выбары ў так званы парламент. Зразумела, што сумленна перамагчы на іх немагчыма. Нават калі некалькі незалежных кандыдатаў і трапяць у "палатку", то гэта будзе прызначэнне "штатнай" апазіцыі, стварэнне дэкарацый для Захаду. Бо, паўтаруся, пра сапраўдныя вынікі галасавання сёння даведацца проста немагчыма.

І калі раней удзел ва ўладных спектаклях пад назвай "выбары" кожная апазіцыйная партыя ці рух тлумачылі рознымі прычынамі (папулярызацыя сваіх ідэй і поглядаў, магчымасць выкарыстання дзяржаўных СМІ, пошук новых актывістаў і г.д.), то зараз гэтыя апраўданні не спрацоўваюць. Пасля трагічных падзей 19 снежня 2010 года і таго шквалу рэпрэсій і беззаконня, якое ўлада абрынула на апазіцыю і грамадзянскую супольнасць на працягу 2011 года, удзельнічаць у выбарчым спектаклі — гэта значыць не толькі легітымізаваць уладу, але і напляваць на боль і слёзы тысяч і тысяч людзей. Таму, на мой погляд, адзіным выйсцем з гэтай сітуацыі можа быць толькі *АКТЫЎНЫ І ПОЎНЫ БАЙКОТ.*

Формы працы пры гэтым могуць быць самыя разнастайныя. Было б жаданне дзейнічаць, а не прыкрывацца кожны раз фразамі, што байкот арганізаваць немагчыма, што трэба ісці да людзей. Бо байкот і прадугледжвае перш за ўсё актыўную працу з выбаршчыкамі, а не складанне прыгожых перадвыбарных праграм, загадзя ведаючы, што іх ніколі не прыйдзецца рэалізоўваць. Канешне, і зараз могуць знайсціся свае *раманчукі* ці *цярэшчанкі,* якія дзеля сваіх шкурных інтарэсаў гатовы забыць пра сумленне і падыграць уладам, чарговы раз увесці людзей у зман.

Асаблівую занепакоенасць у гэтым плане выклікае кампанія "Гавары праўду!", якая яшчэ ў 2010 годзе, аказваецца, распланавала стварэнне ў так званым парламенце "пазітыўнай і канструктыўнай альтэрнатывы" і нават ужо і немаленькія грошы запрасіла на гэта. Тым больш што ніякіх высноў пасля 19 снежня 2010 года яны, напэўна, так і не зрабілі. Бо як патлумачыць тое, што другой асобай у "Гавары праўду!" працягвае заставацца Андрэй Дзмітрыеў, які ў першыя ж дні пасля 19 снежня 2010 года на камеры БТ падзякаваў лукашэнкаўскім карнікам з сілавых структур за далікатнае абыходжанне з пратэстоўцамі і ўскосна назваў выбары сумленнымі. А калі яшчэ ўспомніць, што яны абяцалі распрацаваны план Плошчы і ўпэўнівалі, што Лукашэнку на самай справе можна перамагчы на выбарах у тых умовах, то не здзіўлюся, што гэтыя "дзеячы" і зараз пойдуць "перамагаць". Спадзяюся, што на гэты раз ніхто такім, як яны, ужо не паверыць.

Самае галоўнае — гэта распрацаваць агульную пазіцыю па *байкоце* так званых выбараў з прыцягненнем як мага большай колькасці апазіцыйных палітычных суб'ектаў (партый, рухаў, ініцыятыў, кампаній). А потым як мага раней пачаць рэальную працу, а не займацца бясконцымі перамовамі ў Варшаве ці Вільнюсе.

Тых жа дзеячаў апазіцыі, якія пойдуць на выбары, не маючы людзей ва ўчастковых выбарчых камісіях, не маючы шырокага доступу да дзяржаўных друкаваных СМІ, радыё і тэлебачання, не маючы магчымасці праводзіць пікеты і мітынгі ды яшчэ і пры поўнай адсутнасці незалежнай судовай сістэмы і наяўнасці палітычных зняволеных, — іначай як людзьмі дыктатарскага рэжыму і назваць нельга. Ці можна іх увогуле тады будзе лічыць дэмакратычнай апазіцыяй?

Дзяніс РАБЯНОК,
грамадскі актывіст.
г.Калінкавічы.

НАЎЗДАГОН

Ну як мне датэлефанавацца да Мікалая Ладуцькі?

У аўторак старшыня Мінгарвыканкама Мікалай Ладуцька ў ходзе прамой тэлефоннай лініі адказваў на пытанні мінчан. За дзве гадзіны былі прыняты 62 званкі. Як паведамілі з "мэрыі", большасць пытанняў тычылася будаўніцтва жылля і выдзялення льготных крэдытаў. Захацелася і мне паўдзельнічаць у прамой лініі і задаць спадару Ладуцьку некалькі пытанняў, якія хвалююць не толькі мяне...

Падчас леташняй прамой лініі М.Ладуцькі (месяцы тры таму) дазваніцца не атрымалася — адны кароткія гудкі... То, можа, зараз пашчасціць? Выклаў свае два пытанні на паперы і, счакаўшы ўмоўленага тэрміну (дзве гадзіны папаўдні), пачаў тэлефанаваць... Званіў літаральна праз кожныя пяць хвілін — дзве гадзіны запар. Але дарэмна, усё тыя ж кароткія гудкі...

Мінулым разам свае пытанні даслаў па электроннай пошце (тады прамая лінія такую магчымасць прадугледжвала), але зноў безвынікова: ніхто так і не парупіўся адказаць на два кароценькія пытанні шараговага пенсіянера. І што рабіць?.. Мушу задаваць тыя пытанні наноў, праз "Народную Волю". А раптам "мэр" ці яго атачэнне прачытаюць, унікнуць, паварушацца...

Першае пытанне, можна сказаць, актуальна-гарачае, бо тычыцца жыцця ўсіх нас — пенсіянераў:

"Ці ведае спадар Ладуцька, колькі ў сталіцы пенсіянераў і "піянераў", то бок студэнтаў і навучэнцаў? А калі ведае, то чаму ягоная «мэрыя» падтрымала адных і "кінула" другіх?.. Чаму "сацыяльна неабароненым" студэнтам можна бясплатна карыстацца грамадскім транспартам, а гэткім жа сацыяльна неабароненым пенсіянерам даводзіцца траціць свой жабрацкі "пенсіён" на праезд у метро і тралейбусах?.. Ці плануецца выправіць недарэчны хіб? Ці мае Мінгарвыканкам намер выдзеліць з тых 24,5 трлн рублёў, якія паступілі ў гарадскі бюджэт ад дзейнасці гарадской гаспадаркі ў мінулым годзе, хоць якую суму на падтрымку пенсіённага жабрацтва?..»

Другое пытанне, можа, не столькі "гарачае", колькі заскарузла-старое... Яно цікавіць перадусім тых, хто жыве не толькі "чаркай-скваркай", але і грамадскімі інтарэсамі, тымі праблемамі, што наўпрост тычацца, па-цяперашняму кажучы, іміджу горада і краіны.

Мы даўно жывём у незалежнай Беларусі, скінулі з сябе путы камуністычна-савецкага рэжыму. Але такое ўражанне, што ўсё яшчэ адной нагой у "чужым агародзе". І гэта відаць з назваў вуліц і праспектаў: Энгельса, Маркса, Леніна, Шчорса, Суворава... Шчорсаў дык адразу пяць, уключаючы завулкі і тупікі... Як быццам у нашай гісторыі бракуе імён беларускіх выбітных асоб — палітычных дзеячаў, гістарычных постацяў, творчых, навуковых, розных іншых, якія стаялі на грунце беларускай дзяржаўнасці, нацыянальнай культуры. Смешна сказаць, але і па сёння ў сталіцы няма вуліцы ці, скажам, нават праспекта, які насіў бы імя Уладзіміра Сямёнавіча Караткевіча — пісьменніка, які "быў, ёсць і будзе" гонарам усяе нацыі... Няма і вуліцы Васіля Быкава... І такіх постацяў-волатаў у нашай гісторыі — вялікае мноства. Таму і пытанне да спадара Ладуцькі наступнае:

"Калі, нарэшце, з карты Мінска знікнуць імёны розных суворавых, а на іх месцы з'явяцца імёны сапраўдных светачаў Беларусі?.."

Невядома, ці будзе мэр сталіцы яшчэ гутарку мець з народам, але мусіць жа, бо і яму — для справаздачы — трэба "птушачку" мець... А то зноўку атрымае "па самае не магу" ад грознага начальства. Як бы там ні было, не страчваю надзеі ўбіцца ў прамую лінію. Можа, і атрымаецца калі-небудзь...

Георгій ЧЫГІР.

ПРАВЯРАЙЦЕ ГРОШЫ!

У 2012 годзе ў Беларусі магчымы ўсплёск фальшываманецтва

Як паведамілі ў Галоўным упраўленні па барацьбе з эканамічнымі злачынствамі (ГУБЭЗ) МУС, гэта звязана як з наяўнасцю ценявога абарачэння замежных грошай, так і з насычэннем падробкамі ўнутранага спажывецкага рынку ў перыяд адсутнасці валюты ў легальным продажы.

ОПРЕДЕЛИЛИСЬ

Тарифы на транзит российской нефти повышены на 8,3%

Беларусь имела намерение повысить тарифы на прокачку российской нефти на 20%. Но, судя по всему, не получилось. Как сообщили в пресс-службе Министерства экономики Беларуси, тарифы на услуги по транспортировке нефти по магистральным трубопроводам открытых акционерных обществ «Гомельтранснефть Дружба» и «Полоцктранснефть Дружба», расположенных на территории Беларуси, с 1 февраля 2012 года увеличены на 8,3% к уровню 2011 года в российских рублях.

SOS!

В Лиде ищут 19-летнего Ивана Лукашуна

На прошлой неделе в Столинском районе похоронили 13-летнюю Юлю Ляшук. Две недели ее искала вся деревня Лядец: Юля не вернулась домой в новогоднюю ночь (в ее убийстве следствие обвиняет местного мерзавца).

Сегодня тревожные новости приходят из Лиды. Там более десяти дней ищут 19-летнего Ивана Лукашуна. Родители, друзья, приятели отказываются верить в самое страшное. Но парень до сих пор не объявлялся, 25 января отделом уголовного розыска Лидского РОВД возбуждено уголовное дело по факту его безвестного исчезновения.

— Мы опросили десятки молодых людей, изучили записи камер видеонаблюдения и достоверно установили, что той ночью Иван Лукашун вместе с другом отдыхал в клубе Prospekt, — рассказал журналистам начальник отделения розыскной работы отдела уголовного розыска Лидского РОВД Сергей ШВАБ. — По окончании работы заведения парень хотел забрать куртку из гардероба, однако сделать это ему не удалось из-за утери жетона. Он разбил стекло входной двери и, накинув куртку друга, побежал в сторону автозаправки «Белнефтехим», за которой находятся два пожарных водоема и болото...

За разбитое стекло входной двери заплатил приятель Ивана, поэтому инцидент был быстро исчерпан. Однако парень так и не появился ни дома, ни у друзей.

— Исходя из полученных сведений, основной версией случившегося считаем несчастный случай, — считает Сергей Шваб. — Однако наряду с этим отрабатываем и другие. Следствие не прекращается ни на минуту. Делаем все от нас зависящее...

Как и в случае с Юлей Ляшук, парня ищут всем миром. Сотрудники милиции и РОЧС обследовали все окрестности клуба и болотистую местность у реки Лидейка, водолазы опускались на трехметровую глубину водоема. Родители не исключают, что Ваню похитили. И это, наверное, самая лучшая версия, потому что она дает надежду на то, что их единственный сын жив.

ТЕМ ВРЕМЕНЕМ

Был ли вменяем убийца Юлии Ляшук?

17-летний парень, которого обвиняют в убийстве восьмиклассницы Лядецкой средней школы, должен пройти судебно-психиатрическую экспертизу. Местные жители до сих пор в шоке: как он мог так жестоко расправиться с беззащитной девчонкой, по сути, ребенком?

— В деревне говорят, что, уходя из дома, он взял с собой полиэтиленовые пакеты, одеяло, — рассказали нам в местной школе. — И ждал Юльку в темноте недалеко от ее дома, нервно куря. На месте преступления потом следователи нашли много окурков, а в лаборатории специалисты установили: слюна, оставленная на них, принадлежит одному человеку. Потом у всех, кто был в клубе в ту ночь, брали пробу слюны и по анализу ДНК установили, кто этот изверг.

Фамилию предполагаемого убийцы милиция до сих пор не называет. Нельзя по закону: его вину должен установить суд. Но состоится ли он? Дело в том, что 17-летнему парню предстоит судебно-психиатрическая экспертиза. Вдруг его признают невменяемым? А местных жителей почему-то не отпускает мысль, что преступник был не один.

Ольга ГРИНЕВИЦКАЯ.

Народная Воля http://www.nv-online.info 27 СТУДЗЕНЯ 2012 г.

СІТУАЦЫЯ

Расійскія дыпламаты пачалі вывучаць беларускую мову

Прыемна здзівіла амбасада Расійскай Федэрацыі. У ёй нарэшце з'явіліся людзі, якія размаўляюць па-беларуску.

Дарадца амбасады Уладзімір Марчукоў паведаміў "Народнай Волі", што ў Маскве на спецыяльных курсах пры Міністэрстве замежных спраў вывучаюць беларускую мову.

"У нашым МЗС ёсць вышэйшыя курсы замежных моў, і там вывучаюць мовы краін блізкага замежжа, у тым ліку і беларускую, — паведаміў спадар Марчукоў. — *Што тычыцца асабіста мяне, то я сам некалі вывучаў украінскую мову. Беларускую разумею, але пакуль не размаўляю. Ды і няма тут праблем з гэтым, бо, па маіх назіраннях, 80 працэнтаў насельніцтва Беларусі размаўляе ўсё ж такі па-расійску".*

Прыгадваю свайму суразмоўцу выпадак 15-гадовай даўніны, калі была адна з першых спроб зачыніць Беларускі гуманітарны ліцэй імя Якуба Коласа. Дзеці стаялі з мапамі, табліцамі, падручнікамі каля будынка і адказвалі на пытанні журналістаў. Тагачасны карэспандэнт НТБ Аляксандр Калпакоў папрасіў іх: *"Дзеці, адказвайце на мае пытанні па-руску, бо я ж нічога так не разумею".* А дзеці, ужо новае пакаленне беларусаў, пакрыўдзіліся. "Мае бацькі размаўляюць толькі па-беларуску, — адказала журналісту адна з дзяўчынак, — *я хадзіла ў беларускі дзіцячы садок, і ліцэй наш беларускі. А вы, калі ехалі сюды працаваць, то чаму не вывучылі мову? Вось калі б вы ехалі ў Германію, то вы ж мусілі б ведаць нямецкую?"*

Уладзімір Марчукоў, канешне, тады ў Мінску не працаваў і пра гэта нічога не ведаў. Ён тлумачыць сітуацыю так: *"Усё дыктуе неабходнасць. Вось калі будзе такая патрэба, то, канешне, усе нашы дыпламаты будуць вывучаць беларускую мову. Пакуль жа ўзяліся за гэта толькі некаторыя".*

Дарэчы, па нашых звестках, авалодаў беларускай мовай родны брат вядомага расійскага журналіста, які некалі працаваў на НТБ, а зараз здымае *"выкрывальныя фільмы пра расійскую апазіцыю",* — Аркадзя Мамантава. Гаўрыіл Мамантаў працаваў у расійскім консульстве ў Брэсце, зараз — у Мінску, і рашэнне пайсці на курсы беларускай мовы прыняў самастойна, ужо знаходзячыся ў Беларусі.

Калі ўжо і расіяне прызналі неабходнасць вывучаць беларускую мову, то "Народная Воля" вырашыла пацікавіцца "моўным пытаннем" і ў іншых дыппрадстаўніцтвах.

Сайты амбасад Швецыі, ЗША, Аб'яднанага каралеўства Вялікабрытанія ды шэраг іншых змяшчаюць інфармацыю выключна па-беларуску і на дзяржаўнай мове сваёй краіны. Часам нават перакладчыкі некаторых дыппрадстаўніцтваў абавязаны валодаць як руска-англійскім, так і беларуска-англійскім перакладам. Гэта, канешне, не азначае, што самі амбасадары валодаюць беларускай мовай у поўнай меры.

Выключэннем з'яўляецца амбасадар Швецыі Стэфан Эрыксан. Ён першым з паслоў заявіў пра неабходнасць ведаць мову краіны, у якой працуе. Гэта адбылося на кінафестывалі "Лістапад". Было нават сорамна, што на такім важным мерапрыемстве менавіта грамадзянін Швецыі, узяўшы ў рукі ўзнагароду, звярнуўся да прысутных па-беларуску. Зала сустрэла прамову пасла авацыяй. І нашы чыноўнікі, што выступалі пасля яго, вымушаны былі, перакручваючы словы, прамаўляць на нацыянальнай мове.

Любоў ЛУНЁВА.

КВАРТИРНЫЙ ВОПРОС

«Хрущевки» дешевеют

Средняя стоимость квадратного метра в квартирах стандартных потребительских качеств, проданных на вторичном рынке жилой недвижимости Минска в первые недели 2012 года, составила около 1,2 тысячи долларов. Об этом сообщила корреспонденту БЕЛТА заместитель директора по продажам на вторичном рынке жилья группы компаний «Твоя столица» **Светлана Куделко.**

«На вторичном рынке жилой недвижимости Минска сохранились тенденции прошлого года. Средняя цена квадратного метра остается неизменной и составляет около 1,2 тысячи долларов. Однокомнатные квартиры в первые недели текущего года продавались по 1240 долларов за квадратный метр, двухкомнатные — 1180 долларов, а трехкомнатные — 1113 долларов», — отметила специалист.

Что касается стоимости хрущевок и многокомнатных квартир 70-х годов постройки, то там наблюдается изменение цены квадратного метра в сторону понижения. *«Хрущевки сегодня стоят по 1 тысяче долларов за квадратный метр, а четырехкомнатные квартиры 70-х годов падают в цене ниже 1 тысячи долларов за квадратный метр»,* — сообщила Светлана Куделко.

Взялись за рыбу

Правительство Беларуси поручило заинтересованным министерствам и ведомствам в течение недели подготовить предложения по реформированию рыбной отрасли.

На совещании в Совете министров обсуждались проблемы и перспективы рыбной отрасли. Выяснилось, что по-прежнему обеспеченность внутреннего рынка отечественной рыбой остается низкой: доля белорусской рыбы на рынке оценивается примерно в 10%. В стране производится примерно 16 тысяч тонн рыбы, в то время как завозится около 160 тысяч тонн. Еще в более тяжелой ситуации находятся предприятия по переработке рыбы.

В этой связи премьер-министр Михаил Мясникович поручил подготовить предложения по совершенствованию отрасли и повышению ее эффективности. Создана комиссия, которая в течение недели должна сформировать предложения об организационных преобразованиях, структурах.

Численность инвалидов увеличилась

По оперативным данным, на учете в органах по труду, занятости и социальной защите состоят 508,4 тыс. инвалидов.

За прошлый год численность инвалидов увеличилась на 4 тысячи человек, или на 0,8%. Как сообщила БЕЛТА начальник отдела по делам инвалидов Министерства труда и социальной защиты Рита Сушко, основной прирост численности инвалидов сформировался за счет людей, получающих пенсию по возрасту.

Специалист отметила, что возросла численность инвалидов всех категорий. Теперь в Беларуси насчитывается 73,5 тыс. инвалидов I группы, свыше 271,2 тыс. — II группы, почти 138 тыс. — III группы, а также 25,7 тыс. детей-инвалидов в возрасте до 18 лет (минус 1,6%).

ПЕРСОНА

Рыцар

25 пытанняў паэту-арыстакрату

*Паэтам з рысамі рыцара называў **Леаніда ДРАНЬКО-МАЙСЮКА** яшчэ Уладзімір Караткевіч. Пад гэтым азначэннем у адрас паэта могуць падпісацца не толькі жанчыны... але і іншыя паэты! Прынамсі, яго старэйшы сябра Уладзімір Някляеў публічна прызнаваў гэта. Ліры Дранько-Майсюка ніколі не змяняе высакароднасць — піша ён пра каханне, або пра гарады Вільню і Менск («таму што Мінск — гэта спальныя раёны»), пра анёлаў або кветкі. Прыродны арыстакратызм Леаніда выяўляецца не толькі ў творчасці, але і ў спакойным, разумным, маральным стаўленні да жыцця. Мне падабаецца задаваць яму як быццам «простыя пытанні» і слухаць яго адказы — гэта як піць чыстую ваду. Заўсёды дарэчы. Я неаднаразова прыходзіла на інтэрв'ю да Леаніда Васільевіча. І хоць гэта лічыцца маёй працай, я заўсёды ўсведамляла, што размова з такім паэтам, як ён, — раскоша, падарунак лёсу.*

Фота У.ГРЫДЗІНА

ДАСЬЕ «НАРОДНАЙ ВОЛІ»

Леанід ДРАНЬКО-МАЙСЮК нарадзіўся ў горадзе Давыд-Гарадку Столінскага раёна Брэсцкай вобласці ў рабочай сям'і. Пасля заканчэння школы працаваў на мясцовым заводзе слясарна-мантажных інструментаў. У 1975 г. паступіў на завочнае аддзяленне паэзіі Літаратурнага інстытута ў Маскве. У 1976—1978 гг. служыў у Савецкай Арміі. Пасля дэмабілізацыі перавёўся на стацыянарнае аддзяленне Літінстытута, які скончыў у 1982 годзе.

Аўтар зборнікаў «Вандроўнік» (1983), «Над пляцам» (1986), «Тут» (вершы, паэмы, эсэ, 1990), «Пра тое, як я...» (1992), «Акропаль» (1994), «Стомленасць Парыжам» (1995), «Гаспода» (1998), «Места і свет» (2000), «Паэтаграфічны раман» (2002), «Белая вежа» (разам з Ю.Кабанковым — 2004), «Цацачная крама» (2008), «Анёлак і я» (2009).

1 — Леанід, як сёння жыве "...в отсутствие любви и смерти" (і заробтнай платы) паэт? Ці толькі вершамі і ці толькі на вершы?

— Чаму ў "отсутствие"?.. Любоў і каханне ёсць, і смерць, дзякуй Богу, будзе, і з кішэняй вялікага клопату не маю — заробак пакуль не абмінае мяне!

Жыву і вершамі, і на вершы, і, вядома ж, яшчэ на нешта...

Праблему бачу не ў гэтым, а ў нечым большым...

Скажу так: можа, я завельмі датклівы, але мне замінае жыць усеагульны падман — і на прыватным, і на дзяржаўным узроўні.

Вядома, падман існаваў заўсёды, але сёння ён ужо стаў, здаецца, філасофіяй нашага існавання.

Хлусяць усе, і хлусіць усё!

Часам вельмі цяжка бывае і самому засцерагчыся ад таго, каб не падмануць...

А яшчэ непакоіць мяне адсутнасць у творчым асяроддзі, як і ў жыцці наогул, творчых адносін.

Калі мы, пісьменнікі, зрэдку збіраемся, то гаворым зноў жа (як і ўсе добрыя людзі!) пра тую ж клятую палітыку, валютныя курсы, базарныя і магазінныя цэны, пра юрыдычнае і матэрыяльнае выжыванне сваёй пісьменніцкай арганізацыі...

Не, гаворым і пра кнігі, калі прымаем у наш Саюз новых творцаў, але гаворка гэта, на жаль, не глыбокая...

Абмяркоўваем і новыя публікацыі часопісаў "Дзеяслоў" і "Верасень", "Полымя" і газеты "ЛіМ", але ўсё гэта неяк мімаходзь, выпадкова...

Звычайнае жыццё паглынае нас.

Я не кажу, што палітыка, гастраномныя кошты, матэрыяльныя выгоды — нешта неістотнае!

Якраз наадварот — усё гэта, як той казаў, з'яўляецца целам жыцця.

Ад жыцця ж не ўцячэш!

Аднак жа й паддавацца яму цалкам не варта!

Мастак не павінен плысці за вадой і не заўсёды павінен прыстасоўвацца да абставін.

Непрыгожаму жыццю ён мусіць гаварыць пра харство!

Французскі мастак — пра харство французскай мовы, беларускі — пра харство беларускай, як і пра адзіную ў свеце прыгажосць беларускай літаратуры; без ніякага пафасу кажу: пісьменнік мусіць будзіць памяць грамадства...

2 — Адносна памяці грамадства... Ты ўваходзіш у Саюз беларускіх пісьменнікаў. Гэта творчая арганізацыя не падобная на тую, якой кіруе Чаргінец. У выніку разам з іншымі вядомымі літаратарамі ты знаходзішся, калі так можна сказаць, у асобым спісе... Вас не запрашаюць, не друкуюць, не згадваюць. Вас паспяхова сціраюць менавіта з памяці грамадства. Што рабіць?

— Усё гэта праўда. Нам закрыта дарога, напрыклад, у дзяржаўнае выдавецтва "Мастацкая літаратура", на дзяржаўнае радыё і тэлебачанне, на тое ж свята беларускага пісьменства і друку.

Нібыта мы не грамадзяне Рэспублікі Беларусь, нібыта мы не аддалі доўгія гады жыцця на творчае ўмацаванне таго ж выдавецтва "Мастацкая літаратура"?!

Сапраўды, свядома ці несвядома, але нас імкнуцца сцерці з памяці грамадства.

Некалі Пімен Панчанка сказаў: "Птушкі маюць індывідуальныя галасы, пяюць і не замінаюць адна другой..."

Літаратарам з чаргінцоўскага саюза, якія абселі выдавецтва "Мастацкая літаратура", трэба павучыцца ў птушак: пісьменнікі не павінны замінаць адзін аднаму!

Ты пытаешся, што ў гэтай сітуацыі рабіць?

Працаваць, пісаць па-беларуску новыя творы, бо вельмі хутка ўсё зменіцца, і ўсе дарогі адкрыюцца...

3 — Чаму людзі так ненавідзяць і баяцца іншадумства?

— І на сямейным, і на дзяржаўным узроўні іншадумства раздражняе.

Кожны ж з нас любіць толькі сваю праўду, чужая праўда нам не патрэбна.

4 — Ты ўмееш казаць праўду ў вочы?

— Умею, але лепей бы не ўмеў.

Гэта толькі здаецца, што ты нешта выйграеш, калі, напрыклад, хаму скажаш у вочы, што ён хам!

Нічога не выйграеш.

Нахабнікаў трэба проста ігнараваць.

5 — Не здзіўляйся наступнаму пытанню, але яно актуальнае: як ты, мужчына, ставішся да забароны абортаў? У Беларусі гэта магчыма?

— Праблема дачаснага спынення цяжарнасці — па-сапраўднаму дзяржаўная праблема, бо ў нас, на Беларусі, смяротнасць перавышае нараджальнасць.

Аднак я не раіў бы (хай мне даруе царква) уводзіць забарону на аборты.

Бываюць жа выпадкі (і такіх выпадкаў, на жаль, нямала!), калі самі лекары настойваюць на спыненні цяжарнасці, бо паводле медыцынскіх паказчыкаў роды могуць прынесці жанчыне смерць!

Словам, праблема вельмі складаная, а я не спецыяліст, каб дасканала ў ёй разабрацца.

Здагадваюся толькі, што ў такой забароне адмоўнага больш, чым станоўчага.

6 — У чым сакрэт твайго моцнага шлюбу?

— Мая жонка Вольга Шчадрына — масквічка; нарадзілася ў цэнтры Масквы і ў цэнтры Масквы скончыла школу, і ў цэнтры Масквы ў снежні 1979 года мы спаткаліся, і праз два месяцы Вольга загаварыла па-беларуску.

Зазначу: масквічцы спатрэбілася толькі два месяцы, каб вывучыць мову Янкі Купалы!

Гэта мяне зачаравала і, вядома ж, не толькі гэта...

Нашаму шлюбу 32 гады, і ён, спадзяюся, сапраўды моцны!

7 — Ты сумуеш па чытацкім буме савецкага часу? Тады паэты збіралі стадыёны...

— Сумую, як па нечым родным і шчырым...

Я вучыўся ў пятым класе і аднойчы ў Давыд-гарадоцкай бібліятэцы ўбачыў неверагодна зачытаныя беларускія кнігі — творы Кузьмы Чорнага, Івана Шамякіна, Алеся Асіпенкі, Івана Навуменкі, Васіля Быкава.

А на рамане Янкі Брыля "Птушкі і гнёзды" ледзьве трымалася вокладка...

Я нацыянальны аптыміст.

Нашу літаратуру будуць чытаць гэтак жа, як і ў 1960-я гады...

У нас ёсць вартыя імёны.

Напрыклад, я заўсёды з задавальненнем чытаю А.Мальдзіса, В.Зуёнка, А.Вярцінскага, Г.Бураўкіна, А.Бутэвіча, В.Карамазава, Н.Гілевіча, Р.Барадуліна, Р.Сітніцу, У.Някляева, Э.Акуліна, М.Скоблу, Б.Пятровіча, В.Казько, Ф.Баторына, А.Наварыча, А.Федарэнку, А.Бадака, Р.Баравікову, А.Карлюкевіча...

Дарэчы, раю чытачам "Народнай Волі" звярнуць увагу на раман Алеся Пашкевіча "Сім победиши", які надрукаваны ў 55-м нумары часопіса "Дзеяслоў".

8 — Ты набыў сабе покіт-бук (pocket book)? Асвоіў электроннае чытанне?

— Абавязкова набуду.

За новымі здабыткамі цывілізацыі бегчы цяжка, але трэба...

Я ж усё-ткі не проста чытач, а чытач-апавядальнік: яшчэ змалку ўголас пераказваў прачытанае.

Пра гэта пазалетась нагадала мне Ірына Басавец — у Давыд-Гарадку яна працуе зубным урачом.

— Памятаеш, Лёня, — сказала спадарыня Ірына, — як ты нас, малых, яшчэ дашкольнікаў, збіраў у Давыд-Гарадку на нашай вуліцы Кадак і на памяць расказваў "Слёзы Тубі" Янкі Маўра, "Дрыгву" Якуба Коласа, "У краіне райскай птушкі" таго ж Маўра... Аднаго разу ты доўга не выходзіў з хаты, і мы, дзеці, да цябе самі прыйшлі:

— Лёня, раскажы новую кніжку!

А ты загадаў:

— Ідзіце на вуліцу і чакайце, бо мне засталося дачытаць дзве старонкі "Палескіх рабінзонаў"...

Шчыра прызнаюся, я забыўся пра такое сваё настаўніцтва, і мне было вельмі прыемна, што Ірына нагадала пра яго.

9 — На што ты больш за ўсё любіш траціць грошы?

— "Любіць траціць грошы" — гэта не беларуская філасофія.

Зрэшты, у беларускіх галовах за апошнія гады ўсё змяшалася, і таму ад якой-небудзь маладзіцы, якая гадавалася паблізу трактарнага завода, можна пачуць і такое навамоднае ідыёцтва: "Вчера я совершала шоппинг..."

У асноўным жа грошы мае ідуць на яду, паездкі і кнігі.

Вось нядаўна ў "Цэнтральнай кнігарні" за 61.550 купіў 12-ы том Максіма Танка.

10 — Як пачынаецца дзень паэта?

— З радасці: і сёння хоць некалькі радкоў напішу па-беларуску!

А пішу кнігу пра Вільню, пра яе родную нам прастору; зараз якраз працую над раздзелам пра нашага славутага палітыка і архітэктара Клаўдзія Дуж-Душэўскага, і ў рабоце мне вельмі дапамагаюць дзівосныя, гасцінныя, шляхетныя людзі Сігітас Саладжынскас і яго жонка Апалінарыя Лаўраўна.

Педагог, выкладчык начартальнай геаметрыі спадар Сігітас з матэматычнай дакладнасцю і нястомнасцю даследуе архіўныя таямніцы, а спадарыня Апалінарыя шчыра і пяшчотна спрыяе такой працы.

Дарэчы, спадар Сігітас паказаў мне Каўнас, дзе жыў і працаваў К.Дуж-Душэўскі, я ўбачыў будынкі, узведзеныя паводле праектаў нашага вялікага земляка, убачыў яго дагледжаную магілу...

11 — Самы лепшы стан для пісьменніцтва: абставіны, атмасфера, душэўны спакой ці неспакой?

— Калі не трэба рабіць нелюбімую работу, або калі нелюбімая работа зроблена.

12 — Чаго ты не дазваляеш сабе ў той час, калі пішаш?

— Наадварот, шмат што дазваляю: падыходжу да тэлефона, перабіваю работу "непатрэбным", але цікавым чытаннем, магу на цэлую гадзіну застацца пры тэлевізары або залезці ў словасвет (так называю інтэрнэт)...

Хіба што не дазваляю сабе, калі пішу, піць гарэлку...

13 — А што больш за ўсё замінае пісьму?

— Звычайная лянота, а яшчэ адсутнасць творчай дысцыпліны.

На жаль, сваю творчую дысцыпліну я толькі-толькі выпрацоўваю.

14 — У цябе дарослы сын — працуе ў Рэспубліканскім тэатры беларускай драматургіі. І хоць ён мае складаны псеўданім, усё адно вас ужо блытаюць: "Дранько-Майсюк паставіў п'есу..." Што рабіць?

— Так, мой сын Васіль у згаданым цудоўным тэатры пры дапамозе самога тэатра і Міністэрства культуры, пры спрыянні Марыны Філатавай і Валерыя Анісенкі паставіў п'есу Францішка Аляхновіча "Шчаслівы муж".

На афішы можна прачытаць: пастаноўка — Мюра Фарыдовіча.

Такі ён, ягоны складаны псеўданім.

Прыроду псеўданіма тлумачыць не буду.

Калі гэта некаму цікава, то пры нагодзе растлумачыць сам Васіль...

А ў тым, што нас блытаюць, бяды не бачу.

Няхай сабе...

Гэта ж не замінае ні яго, ні маёй рабоце.

15 — Якую будучыню ты б яму пажадаў?

— Хачу, каб у яго была добрая жонка, і каб у іх нарадзіліся здаровыя, разумныя, шчаслівыя дзеці.

16 — Ты асцярожны чалавек?

— На скрут галавы ніколі і нікуды не кідаюся!

17 — Ты падаеш міласціну?

— Падаю.

Жабракам трэба дапамагаць.

Вобразна кажучы, жабрак — гэта чалавек з торбай!

Спадзяюся, жабракам памагаюць і нашы высокія начальнікі; таксама ж спадзяюся: яны памятаюць словы Старца, героя Янкі Купалы з драмы "Раскіданае гняздо": "...аб торбах не павінны забываць нават і тыя, што на пасадах сядзяць..."

18 — Як ты ставішся да музыкаў у падземных пераходах?

— Добра стаўлюся, калі яны выконваюць класічную музыку...

Калі ж вулічныя спевакі пяюць па-англійску ці, скажам, на нейкай іншай імперскай мове, то не спыняюся, праходжу міма.

А за беларускія песні плачу заўсёды.

Аднойчы пачуў, як студэнт пад гітару ля гасцініцы "Мінск" спяваў песні майго сябра Эдуарда Акуліна, — гэтаму студэнту я заплаціў "падвойны" ганарар...

Наогул жа мушу сказаць пра вельмі прыкрую з'яву: беларусы звыклі плаціць не за сваё, а за чужое, таму й па сённяшні дзень плацяць не за беларускую кнігу, не за беларускую песню; па сённяшні дзень кормяць чужых сытых памешчыкаў ад папсы і псеўдалітаратуры.

19 — Чаго табе сёння не хапае для поўнага шчасця?

— Падчас сваёй салдацкай службы я трапіў у шпіталь.

Мой ложак у палаце стаяў побач з ложкам аднаго азербайджанца — пражэктарыста з суседняй роты.

Ляжаць моўчкі не будзеш, таму мы й не маўчалі — гаварылі пра тое, пра гэтае...

І вось пражэктарыст, калі даведаўся, што я ніколі не еў балык, спытаў:

— Дранько-Майсюк, а ты шчаслівы?

— Шчаслівы! — бадзёра адказаў я.

— Як ты можаш быць шчаслівым, калі ты ніколі не еў балык?

Дзіця Каспія было вельмі здзіўлена.

Яго здзіўленне запала мне ў душу, таму, адслужыўшы, зайшоў я ў маскоўскі рэстаран і заказаў, вядома ж, балык — з'есці з'еў, але пасля салдацкіх харчоў не рассмакаваўся, больш не захацеў.

І вось зараз думаю: можа, для поўнага шчасця і не хапае мне таго тонкага кулінарнага адчування, якое (веру азербайджанцу!) ёсць у балыку.

20 — Як ты лічыш, у цябе былі магчымасці, якія ты не скарыстаў?

— Акцёры любяць прамаўляць прыкладна гэтак: о, як я хацеў сыграць Гамлета, і была магчымасць, але... ну, і гэтак далей...

Я не акцёр, таму маё прамаўленне іншае: у мяне было і ёсць маё жыццё, і я ўдзячны яму за тое, што яно ніколі не прымушала мяне зайздросціць, напрыклад, Уладзіміру Някляеву, які больш таленавіты за мяне, або зайздросціць нейкаму спрытняку, назаву яго N, у якога больш, чым у мяне, грошай...

Тое, што мне было дадзена, я скарыстаў.

21 — Леанід, чаму людзей так прыцягвае прырода злачынства? Да таго ж Брэйвіка журналісты з усяго свету запісваюцца ў чаргу, каб узяць інтэрв'ю...

— Заўсёды так было і, на вялікі жаль, будзе: ненармальнае больш прыцягвае, чым нармальнае!

Чалавек, які будуе дом, менш цікавы за чалавека, які гэты дом разбурае.

Таму й журналістам, да слова кажучы, цікавы не хірург, які выратаваў сто чалавечых жыццяў, а цікавы забойца, які сто гэтых жыццяў знішчыў.

Не трэба забываць і пра тое, што за добрую справу плацяць капейкі (заробак таго ж хірурга), а за справу злачынную плацяць тысячы долараў (ганарары кілерам).

І журналісты маюць тут свой інтарэс — за інтэрв'ю з Брэйвікам яны ого колькі атрымаюць!

22 — А боль у імя мастацтва — яго ты адчуваў? Ён табе знаёмы? (Талстоўскае: "...не оставив куска мяса с кровью в чернильнице, ничего толкового не напишешь...")

— Боль, мастацтва, Леў Талстой... Усё гэта так, але іншы раз хопіць і павышанай тэмпературы.

Ёсць у мяне кніга "Стомленасць Парыжам".

Нейкі ліхаманкавы рытм біў маю кроў, калі я пісаў гэтую кнігу.

23 — Што такое лёс? Выпадак, праграма ці толькі ўласная воля?.. Ты (сталы чалавек, інтэлектуал) ужо зразумеў гэта?

— Ёсць дарога, якую мы бачым, па якой ідзём, едзем; можам рухацца па ёй па сваім жаданні — налева, направа; а можам і не рухацца — яна нам падуладная.

А ёсць нябачная жыццёвая дарога, нефізічная; яна непадуладная нам і не адпускае нас — гэта і ёсць лёс.

24 — Якія людзі выклікаюць у цябе найбольшае спачуванне?

— На міліцэйскай мове гэтых людзей называюць бамжамі, а я іх называю вулічнікамі.

Вулічнікам можа стаць кожны.

Сэрца заўсёды ные, калі бачу хворых, нямытых, галодных і халодных вулічнікаў.

25 — Ці часта вандруеш па Беларусі? Ці быў у адноўленых замках Міра і Нясвіжа?

— За апошнія сем гадоў з паэтам Эдуардам Акуліным я аб'ездзіў шмат нашых вёсак, мястэчак, гарадоў...

Часта мы сустракаліся з беларускімі настаўнікамі.

А для мяне асабіста педагогі, якія выкладаюць у навучальных установах свае прадметы па-беларуску, — людзі вялікай духоўнай сілы, дзяржаўныя людзі!

Бачылі мы й адноўленыя замкі — у Лідзе, у Міры, у Нясвіжы...

Ведаю спецыялістаў, якія вельмі крытычна ставяцца да сённяшніх рэстаўрацыйных работ, і, пэўна ж, гэтыя спецыялісты маюць рацыю.

Аднак жа, калі ўсё было разбуранае, непрыбранае, надагледжанае ў тым жа Міры, напрыклад, — ці былі мы ў выйгрышы?!

Алена МАЛОЧКА.

ВЯРТАЮЧЫСЯ ДА НАДРУКАВАНАГА

Абаронцам «Астрашыцкага Сталінграда»

Гераіазм і мужнасць народных мсціўцаў перыяду Вялікай Айчыннай вайны дзякуючы настойліваму ідэалагічнаму выхаванню, відаць, трывала ўвайшлі ў падсвядомасць значнай часткі беларусаў. Парою гэта дрэнна адбіваецца і на ўспрыманні рэчаіснасці дня. Не ўстрымаўся ад міфалагізмаў і асацыятыўных паралеляў і журналіст Георгій Чыгір у сваім эмацыянальна-ўзрушаным артыкуле «Астрашыцкі Сталінград». Нездарма ж ім быў узгаданы вобраз ужо легендарнага Пятра Міронавіча Машэрава. Сябе ён, напэўна, лічыць апошнім гераічным і мужным абаронцам знакамітага сталінградскага Дома Паўлава. Ну што ж, пахвальна. Але навошта так сабе закручваць галаву? Калі б не гэтая заганная пазіцыя, аўтар павінен быў пачуць мае вычарпальныя тлумачэнні наконт сітуацыі, якая склалася з Домам творчасці кампазітараў.

Яго будаўніцтва пачалося ў 1989 годзе за кошт сродкаў Музычнага фонду СССР. Інжынерны нагляд за ходам будаўніцтва быў ускладзены на Беларускае аддзяленне музфонду. Ніякага дачынення да размеркавання ці да распараджэння грашыма кіраўніцтва Беларускага аддзялення не мела. Як не мела і ніякіх маёмасных праў. Кошт аб'екта з улікам савецкіх цэн на будматэрыялы быў не вельмі вялікі і быў пад'ёмным для грамадскай арганізацыі. Але з распадам СССР у 1991 годзе фінансаванне з Масквы спынілася. Тагачаснае кіраўніцтва дзяржавы яшчэ лічыла сябе абавязаным выконваць свае пастановы, прынятыя «дзеля выканання патрабаванняў» кіруючых дакументаў ЦК КПСС. Таму яшчэ на працягу двух гадоў знаходзіла пазабюджэтныя грошы для падтрымкі работ на будаўніцтве. Але якое то было фінансаванне, калі імклівая інфляцыя праглынала грошы яшчэ на шляху ад аднаго аддзялення банка да другога! Таму рабочыя працавалі на аб'екце зрэдку, па 2—3 тыдні ў квартал. Нарэшце, цагляныя каробкі без вокнаў і дзвярэй былі пакрыты дахам, і на тым работа спынілася. Меркаванне, што грошы былі нібыта раскрадзены і прапітыя, — ганебная лухта, якае не дадае гонару і павагі таму, хто гэта выдумаў. Усе сродкі, вылучаныя на будаўніцтва, былі да капейкі выдаткаваны на гэтыя мэты, што пацверджана комплекснай рэвізійна-фінансавай праверкай у 2004 годзе! Ды ў той час нікому і ў галаву не магло такое прыйсці, каб скрасці! Крымінальныя схемы крадзяжу дзяржаўных грошай — варты жалю набытак ельцынскай эпохі. Насамрэч усё банальна проста — дзяржаўная казна апусцела. Па ўсёй краіне засталіся сотні такіх не завершаных будаўніцтвам аб'ектаў. Успомнім і тыя піянерскія лагеры, дамы адпачынку, цэлыя ваенныя гарадкі, якія засталіся без гаспадарскага вока. А яшчэ над краінай віравала і чарнобыльская ліха! Тады быў створаны Дзяржаўны камітэт па распараджэнні маёмасцю, выдадзены адпаведныя нарматыўныя акты. Дзяржаўныя службы, якія вылучалі прыярытэты, у той сітуацыі палічылі, што з Домам творчасці кампазітараў можна пачакаць. Як ведаем, чаканне зацягнулася на дзясяцігоддзі.

Што, будзем шукаць вінаватых? Я б не раіў. Ёсць многа аб'ектыўных прычын у стварэнні прыкрай сітуацыі. Яе не пераадолець самым смелым партызанскім рэйдам.

Перадусім трэба адзначыць, што ні Саюз кампазітараў, ні Аўтарскі фонд кампазітараў, які быў ліквідаваны ў 2004 годзе, вінаваціць нельга, бо яны не мелі і не маюць права ўласнасці не толькі на недабудаваны аб'ект, а нават права на карыстанне той зямлёю. Адхіленыя прававымі акалічнасцямі, мы маглі толькі назіраць з боку, як будоўля гібее і зарастае бур'янам. Як неабыякавыя грамадзяне, мы не маглі змірыцца з гэтым. На працягу 10 гадоў рабіліся захады, каб афарміць праваўладанне, але Саюз кампазітараў уласнікам не прызналі, бо ён мог быць толькі саўладальнікам пры дзяржаўным уладальніку, паколькі частку грошай усё ж унесла дзяржава. З гэтым мы вымушаны былі пагадзіцца, але настойліва прасілі, каб нарэшце ўлады вызначыліся з гаспадаром маёмасці. Але і чыноўнікаў цяжка вінаваціць. Яны дапамагалі шукаць рашэнне. У 2002 годзе нават была падрыхтавана Пастанова Савета Міністраў аб перадачы аб'екта Саюзу кампазітараў. Але перашкодай стала прававая калізія: пакуль дамкі паціху разбураліся, іх цана на паперах камітэта па статыстыцы непамерна ўзрасла, бо штогод пералічвалася, згодна з новымі коштамі на будаўніцтва. І права распараджэння гэтай маёмасцю аўтаматычна перайшло да прэзідэнта.

Камісія Адміністрацыі прэзідэнта разгледзела наш зварот, вывучыла абставіны справы, правяла абследаванне будоўлі і прыйшла да высновы, што [illegible] прастора, спрыяльная для розных авантур.

Падчас гутаркі ў Адміністрацыі прэзідэнта прыйшлі да думкі, што трэба шукаць прыватнага інвестара, які пагодзіцца з пэўнымі ўмовамі. А гэта значыць: 1) ніякага перапрафіліравання, 2) аб'ект павінен быць пабудаваны ў адпаведнасці з сучаснымі нормамі будаўніцтва і аховы навакольнага асяроддзя, 3) інвестар абавязаны перадаць частку маёмасці ці грашыма кампенсаваць Саюзу кампазітараў частку выдаткаў, 4) дзяржава павінна атрымаць кампенсацыю ў выглядзе ўнёска ў развіццё інфраструктуры зоны адпачынку работнікаў культуры. Для гэтага інвестару неабходна пабудаваць новую дарогу, сучасную каналізацыю і ачышчальныя збудаванні, электрападстанцыю, спартыўныя пляцоўкі, добраўпарадкаваць прылягаючае ўзбярэжжа возера. Патрабаванні слушныя і справядлівыя. Але ці хутка знойдзецца такі інвестар?

Мінгарвыканкам прыняў рашэнне прадаць аб'ект нерухомасці з аўкцыёну ўжо два гады таму. Я раіў аўтару пацікавіцца, як рухаецца справа. Ён гэтага не зрабіў, а цікава было б даведацца. Хаця адказ і так прадбачаны. Як марудна прадаецца дзяржаўная нерухомасць нават за адну базавую велічыню пры такіх дадатковых умовах, вядома ўсім.

Паважаны аўтар наіўна спадзяецца, што публікацыя яго асабістых «палявых» жудасных ураджанняў і здзеклівыя «геройскія» кліны ў адрас прэзідэнта падштурхне да прыняцця нейкіх экстраардынарных мер і вырашыць праблемы. Я разумею законы жанру, але ці варта аўтару ў наш час злоўжываць стылістыкай франтавога баявога лістка? Час займацца мірнымі справамі. Лепей было б неяк пашукаць адказу ў тых самых згаданых чыноўнікаў, параіцца са спецыялістамі, прыслухацца да меркаванняў гаспадарнікаў, зацікаўленых і адукаваных эканамістаў. Хоць я не эканаміст і не гаспадарнік, што аўтар спецыяльна падкрэсліў, дазволю сабе выказаць думку, што патрабуюцца не экстраардынарныя меры, а спешная распрацоўка падыходаў да прывабных умоў, якія будуць выгаднымі для дзяржавы і прывабнымі для інвестараў. Як адзначыў аўтар публікацыі, «Лукашэнка заклікаў усіх навесці парадак на сваёй зямлі». Бачыце, не аднаму Георгію Чыгіру набалела. Але што «ўся раць» зможа зрабіць, калі ў яе рукі звязаны сённяшнімі законамі, пастановамі, інструкцыямі, якія ўсе разам супярэчаць не толькі адна другой, а часцей і здароваму сэнсу?

Спадзяюся, аўтар зразумее некарэктнасць і недарэчнасць сваіх насмешак і папрокаў, а газета працягне абмеркаванне актуальнай і важнай тэмы.

З павагай да шаноўнай газеты і чытачоў —

Віктар ВОЙЦІК, кампазітар, заслужаны дзеяч культуры, лаўрэат конкурсаў, прэмій і г.д., былы старшыня Беларускага аўтарскага фонду кампазітараў.

ВАС ИНТЕРЕСУЕТ

Новые кредиты на жильё

В одном из номеров «Народная Воля» рассказала о том, кому и под какие проценты теперь будут выдаваться льготные кредиты на строительство жилья. А не могли бы вы подробнее объяснить, на каких условиях эти кредиты предоставляются?

О.НЕСТЕР, Минск.

Информационное агентство БЕЛТА популярно, используя инфографику, объяснило, кто и как может воспользоваться льготными кредитами на жилье в соответствии с указом президента №13 от 6 января 2012 года.

Новые условия кредитования жилищного строительства в Беларуси

КАКОЙ ЛЬГОТНЫЙ КРЕДИТ МОЖНО ПОЛУЧИТЬ НА СТРОИТЕЛЬСТВО ЖИЛЬЯ?

Для многодетных семей	в размере 100% стоимости общей площади жилого помещения
Для иных граждан	не выше 90%

СКОЛЬКО МЕТРОВ ОБЩЕЙ ПЛОЩАДИ КРЕДИТУЕТСЯ?

В населенных пунктах кроме Минска	20 кв.м на одного члена семьи
В Минске	15 кв.м на одного члена семьи
В Минске для многодетных семей	20 кв.м на одного члена семьи
В сельских населенных пунктах при строительстве одноквартирного или блокированного дома	30 кв.м. на одного члена семьи

КАКАЯ ПЛОЩАДЬ КРЕДИТУЕТСЯ, ЕСЛИ ЧЕЛОВЕК СТРОИТСЯ ОДИН?

При строительстве однокомнатной квартиры (одноквартирного дома)	30 кв.м.
Одноквартирного дома (однокомнатной квартиры в блокированном доме) в сельском населенном пункте	44 кв.м.

НА КАКОЙ СРОК ПРЕДОСТАВЯТ КРЕДИТ?

Для многодетных семей	на 40 лет
Для иных граждан	не свыше 20 лет

КАКОВ ПРОЦЕНТ ЗА ПОЛЬЗОВАНИЕ КРЕДИТОМ?

Для многодетных семей	1% годовых
Для граждан в населенных пунктах с населением до 20 тысяч человек	в размере 10% ставки рефинансирования Нацбанка*
Для отдельных категорий граждан**	в размере 20% ставки
Для молодых семей с двумя несовершеннолетними детьми, не относящихся к указанным категориям граждан	в размере 50% ставки рефинансирования Нацбанка***

* действующей на дату утверждения списков на получение льготных кредитов, но не менее 3% годовых

** перечень установлен указом №13 от 6 января 2012 года

*** действующей на дату утверждения списков на получение льготных кредитов, но не менее 5% годовых

К слову, более подробную информацию можно получить на сайте Министерства архитектуры и строительства.

КАМЕНТАРЫЙ ЖУРНАЛІСТА

У сямі нянек...

Віктар Антонавіч Войцік — таленавіты музыкант, кампазітар, заслужаны ва ўсіх адносінах чалавек — першым адгукнуўся на публікацыю ў «Народнай Волі» артыкула «Астрашыцкі Сталінград». І тым самым усцешыў мяне як аўтара. Значыцца, зачапіла, як кажуць, за жывое... Праўда, шаноўны Віктар Антонавіч крытычную скіраванасць аб'ектыва чамусьці аднёс толькі на свой рахунак і нават западозрыў у «дрэнным успрыманні рэчаіснасці дня». «Калі б не гэтая заганная пазіцыя, — абураецца ён, — аўтар павінен быў пачуць мае вычарпальныя тлумачэнні наконт сітуацыі».

Дазвольце сабе нагадаць: у апошняй тэлефоннай размове я і прасіў якраз пра сустрэчу, пра больш дэталёвую размову адносна «астрашыцкага доўгабуду». Але Віктар Антонавіч даў зразумець, што не выпадае яму сустракацца, паколькі шчыльна заняты творчым працэсам... Не дык не. Дарэчы, пасля першай публікацыі на ўсё тую ж астрашыцкую тэму (пішучы летась) адгукнуўся Ігар Міхайлавіч Лучанок — старшыня Саюза кампазітараў. Ён сам напрасіўся на сустрэчу з аўтарам публікацыі, і мы, канечне, сустрэліся. Па словах Ігара Міхайлавіча, яму спадабаўся артыкул, паколькі ўсё ў ім праўдзіва раскрытае. Прасіў не абмяжоўвацца адной публікацыяй, правесці — па магчымасці — журналісцкае расследаванне ці хаця б завастрыць увагу кантрольных і распарадчых органаў. Здзівіла толькі адно: Ігар Міхайлавіч, як і цяпер Віктар Антонавіч, не стаў паглыбляцца ў перыпетыі і дэталі «цёмнай справы», маўляў, ведаць то я ведаю, як і хто спляжыў будаўніцтва Дома творчасці, але ўказваць пальцам не буду... Хай зоймуцца тыя, каму належыць... Словам, пахаваліся харобрыя хлопцы ў бульбу... Верагодна, гэта і ёсць асаблівасць (набытая апошнімі дзесяцігоддзямі) нацыянальнага характару беларуса. Цяпер бо спасылаюцца на «ліхія» дзевяностыя: «Крымінальныя схемы крадзяжу дзяржаўных грошай — варты жалю набытак ельцынскай эпохі. Насамрэч усё банальна проста — дзяржаўная казна апусцела. Па ўсёй краіне засталіся сотні такіх незавершаных будаўніцтвам аб'ектаў. А яшчэ над краінай віравала і чарнобыльская ліха!» Ну, і гэтак далей. Карацей, раіць нам Віктар Антонавіч: не варта шукаць вінаватых, бо «ёсць многа аб'ектыўных прычын у стварэнні прыкрай сітуацыі», якую «не пераадолець самым смелым партызанскім рэйдам». Так і свярбіць прадоўжыць «партызанскае»: вайна ўсё спіша...

Але вернемся да таго, дзеля чаго і былі апублікаваны два артыкулы на адну і тую ж тэму, — да сутнасці праблемы. Спадзяюся, ніхто не асэрыць, што сама гэтая праблема нікуды не падзелася, якімі б словамі яе ні замыльвалі. [illegible] і закапаны ў зямлю мільёны грошай. І завецца проста — **безгаспадарчасць, бездагляднасць, дзікунства...** Самае прыкрае, што ніхто з высокапастаўленых дзяржаўных кіраўнікоў (а яны пералічаны ў гэтым артыкуле) не адважыўся ўзяць на сябе адказнасць ці хаця б праявіць ініцыятыву да распачаць справу па тым жа акцыянаванні занядбанага аб'екта ці, скажам, кансервацыі... «Маўчанне ягнят» можна патлумачыць хіба адным: у сямі нянек дзіця заўсёды без вока... Ці, можа, яны чакаюць уладарнага поклічу-загаду галоўнай нянькі?.. Але ў такім разе лагічна спытаць: якія ж яны дзяржаўнікі, калі ўбіліся ў такі нерат — што ні ўзад, ні ўперад?..

Георгій ЧЫГІР.

УДАКЛАДНЕННЕ

Дабравесце, ці Звеставанне, у каталікоў адзначаецца 25 сакавіка

Добры дзень, шаноўная «Народная Воля»!

Прымусіла мяне напісаць гэты ліст памылка ў каталіцкім календары, надрукаваным у нумары за 10 студзеня. Магчыма, гэта механічная памылка. У вашым напісанні Дабравесце адзначаецца 28 сакавіка. Але гэта не так. Дабравесце, ці Звеставанне, у каталікоў адзначаецца заўсёды 25 сакавіка. Гэта свята нерухомае. Дадайце дзевяць месяцаў і будзе 25 снежня (Божае Нараджэнне).

Хачу адзначыць, што гэта цудоўнае свята супадае з другім вялікім святам — Днём Волі — БНР. Я лічу, што гэта Божы знак. А Дзень нараджэння Дзевы Марыі, 8 верасня, супадае з Днём Аршанскай бітвы (Днём вайсковай славы). І яшчэ. Хутка будуць Грамніцы (сустрэча Госпада нашага Ісуса Хрыста). У гэты ж дзень нарадзіўся наш слаўны, мужны, нескароны Кастусь Каліноўскі. Таксама знак.

І яшчэ адна заўвага. На мой погляд, лепш было б каталіцкі каляндар друкаваць усё ж на роднай мове. Каталіцкі Касцёл шануе нашу гісторыю, памяць продкаў, родную мову, культуру. «Благовещение» для мяне гучыць як дрэнная вестка, а «Сретение» і наогул нешта смешнае.

Прабачце, я не хацела нікога пакрыўдзіць.

Яўгенія КАЗЛОВА. г.Орша.

ТАК ДУМАЮ

Кураж, да еще какой!

Прочитал в «Народной Воле» за №№3—4 материал Светланы Калинкиной «Кураж» и хочу ее поддержать за правильные слова. Такой беспорядок в стране, а мы все играем в хоккей!

Во-первых, хочу написать про больницу. У меня супруга болеет сахарным диабетом. Случилась кома. Я в 5 часов вечера позвонил в «скорую», дождался врачей в 12 ночи. От районной больницы до нашей деревни 25 километров, дорога — асфальт. Как можно было семь часов ехать? Я спросил у доктора: почему так долго добирались? А она мне в ответ: «У больницы только две машины «скорых» на весь район, и те ломаные». Выяснилось, что одна машина в тот день уехала на пожар, а другая ездила по вызовам. Я, говорит доктор, 30 лет работаю.

У нас в сельсовете в 2010 году 33 человека умерло, а 13 родилось. В прошлом году 19 умерло, 9 родилось. Скоро некому будет рожать, и умирать некому. Разве в такой ситуации первая задача — хоккей? А для больницы не можем купить «жигуленка»?!

Вот по телевизору говорят, что мы свои товары по всему миру продаем. Но богат не тот, кто продает, а тот, кто покупает.

Прошу напечатать мое письмо. Я прожил уже 77 лет. Ко всему происходящему неравнодушен. И скажу: нечем сейчас хвастаться. Совсем нечем.

Раньше говорили: хлеб всему голова. А сейчас хоккей всему голова. И ничего хорошего из такой политики не будет.

Тимофей ПОПРУГА. д.Бродец Березинского района.

РЭЗАНАНС

А мне гэта бачыцца так...

У допісе Ніны Карнеевай з Петрыкава «З заплюшчанымі вачыма...» маю ўвагу прыцягнулі радкі: «З кнігі «Великая Отечественная война 1941—1945 гг.» я даведалася, што праз два дні пасля Перамогі — 11 мая 1945 года — Савецкі Саюз выдзеліў пазыку (выдзелена мною. — М.Ж.), аўстрыйскаму часоваму ўраду для ўзнаўлення разбуранай вайной гаспадаркі...»

Тут хтосьці крыху памыляецца: ці аўтары згаданай кнігі, ці паважаная Ніна Карнеева. У тыя, першыя пасляваенныя, дні на ўвазе мелася іншае, чым тое, пра што гаворыцца ў артыкуле. Узнаўленне разбуранай гаспадаркі — гэта былі клопаты будучых гадоў. А тады трэба было найперш паклапаціцца пра тое, як накарміць, уратаваць ад голаду людзей. І са згоды Савецкага ўрада камандаванне Чырвонай Арміі праз свае камендатуры бясплатна перадавала насельніцтву пэўныя прадукты харчавання са сваіх запасаў. Пацвердзіць гэта магу наступным.

У першыя пасляваенныя месяцы і гады я служыў пры штабе Упраўлення тылу Цэнтральнай групы войск, які знаходзіўся ў сталіцы Аўстрыі і месціўся ў будынку былой нямецкай ваеннай акадэміі. У вольны ад службы час я меў звычку, знаёмячыся з наваколлем, шнырыць па розных закутках гэтага вялікага будынка і вакол яго — мне ўсё было цікава. Такім чынам, аднойчы апынуўся ў зацiснутым з трох бакоў сценамі «калодзежы», куды прыбіральшчыцы штаба (савецкія вольнанаёмныя дзяўчаты) выкідвалі са службовых памяшканняў смецце, у тым ліку і пакамечаныя паперы з кошыкаў сакратароў-машыністак упраўленняў і аддзелаў штаба.

Машыністкі, якія мелі справу з сакрэтнымі паперамі (а ў штабе ўсё было засакрэчана), былі праверaны і пераправераны на добранадзейнасць адпаведнымі органамі і былі папярэджаны, каб нішто, што ўтрымлівала хоць малейшы сакрэт, не трапіла ў смеццевы кошык. І ўсё-такі калі-нікалі такое здаралася па недаглядзе.

У тым «калодзежы» на мае вочы трапіў чарнавік загада камандуючага Цэнтральнай групай войск, маршала Савецкага Саюза І.С.Конева, які рыхтавала яму для подпісу інтэнданцкае ўпраўленне ЦГВ. У ім пералічваліся некаторыя прадукты харчавання, якія перадаваліся аўстрыйскаму ўраду для размеркавання сярод насельніцтва.

Спадзяюся, што арыгінал таго гістарычнай важнасці загада захоўваецца дзе-небудзь у ваенным архіве. А можа, і ўзгадваецца ў той кнізе, якую прачытала Ніна Карнеева?

Ніна Карнеева абураецца тым, што савецкім урадам дапамога аказвалася былым варожым да Савецкага Саюза дзяржавам, як, напрыклад, згадваемая ёю Венгрыя (ды і тая ж Аўстрыя ў вайну не вадзіла з намі дружбу). І яна мае рацыю. Хоць згодна з міжнароднымі прававымі нормамі дзяржавы-акупанты абавязаны аказваць гуманітарную дапамогу насельніцтву акупаваных імі краін, якой, дарэчы, была і Аўстрыя, дзе на працягу дзесяці гадоў захоўваўся акупацыйны рэжым. Але, калі паглядзець на гэта з іншага боку, дык і самі мы ў той час не жыравалі, галадалі.

Дарэчы, пра памер дапамогі той жа Аўстрыі можна меркаваць па сведчанні аўстрыйскага сацыяліста Ганса Рымера, якое ён прыводзіць у выдадзенай у канцы 1945 года кнізе «Вена»: «...Когда борьба за Вену была окончена, Вена осталась фактически без продовольственных запасов. Вене грозила катастрофа настоящего голода. В этом отчаянном положении правительство обратилось к Советскому Союзу за помощью. Советское правительство организовало широкую помощь и с 1 июня до половины августа передало в распоряжение города Вены нижеуказанное количество продовольствия: зерна — 33.870 тонн, муки — 3429 тонн, бобовых — 8182 тонны, мяса — 2741 тонну, растительного масла — 200 тонн, семян масличных растений — 3613 тонн, сахара — 2588 тонн, суррогата кофе — 214 тонн, соли — 2228 тонн».

Дарэчы, пералічаная колькасць прадуктаў харчавання была выдаткавана толькі аднаму гораду і толькі за два з паловай месяцы 1945 года.

А колькі тысяч, соцень тысяч, тысяч тысячаў тон іх было адгружана розным краінам за пасляваенныя сталінскія гады — гэта нават цяжка ўявіць, а не тое каб дакладна падлічыць. І гэта пры тым, што, як справядліва заўважае Ніна Карнеева, свае людзі паміралі ад голаду.

Да гэтага, бадай, варта дадаць і тыя мільярды долараў, якія былі выкінуты на вецер у якасці дапамогі камуністычным партыям капіталістычных краін.

Сёння ж можам «усцешыць» сябе тым, што нам няма чаго і няма каму адгружаць — вакол адны ворагі. І жывуць яны намнога лепш за нас, і самі мы чакаем іх падачкі.

Міхаіл ЖУКАЎ, 85-гадовы ветэран працы савецкага часу. г.Баранавічы.

Барак ОБАМА: «Америка всегда будет побеждать...»

Президент США выступил с ежегодным посланием к Конгрессу, в котором озвучил целый ряд серьезных инициатив.

В частности, Обама предложил ввести новую схему налогообложения, в соответствии с которой ставка налога не может быть ниже 30% для тех, чей доход превышает миллион долларов в год. Кроме того, он предложил Конгрессу изменить Налоговый кодекс, с тем чтобы преимущество было у компаний, создающих рабочие места в Соединенных Штатах. *«Сейчас компании получают налоговые льготы, выводя рабочие места и прибыли за рубеж. В то же время компании, предпочитающие остаться в Америке, страдают от одной из самых высоких налоговых ставок в мире. В этом нет никакого смысла, и все это знают»*, — сказал президент.

Он подчеркнул, что компании, занимающиеся аутсорсингом, должны платить налоги по максимальной ставке, чтобы покрыть расходы на возвращение других компаний в США. *«Если же вы американский производитель, вы должны получать более крупные налоговые льготы. Если вы — производитель, работающий в сфере высоких технологий, мы должны увеличить размер налоговых сокращений для вас в два раза — за то, что вы производите свои товары здесь. А если вы хотите переместить бизнес в места, наиболее пострадавшие от закрытия заводов, вы должны получить помощь в финансировании создания новых заводов, приобретении оборудования и обучении новых сотрудников»*, — сказал президент США.

Обама призвал Конгресс разработать законопроект, который позволит иностранцам, приносящим пользу Соединенным Штатам, заработать американское гражданство. *«Я по-прежнему уверен, что мы должны бороться с нелегальной иммиграцией. Моя администрация предприняла большие меры по охране границ. Вот почему незаконных переходов границы сейчас меньше, чем на момент моего прихода к власти»*, — отметил Обама.

Но, по мнению президента, настало время для всеобъемлющей иммиграционной реформы. *«Если год выборов не позволяет Конгрессу работать над всеобъемлющим планом, давайте, по крайней мере, договоримся прекратить выдворять ответственных молодых людей, которые хотят работать в наших лабораториях, начать новый бизнес или защищать эту страну»*.

Президент призвал Конгресс предпринять необходимые меры для того, чтобы американские производители стали лидерами на иностранных рынках. *«Конгресс должен сделать все, чтобы ни одна страна не имела преимуществ перед американскими производителями, когда речь идет о доступе к финансовым или новым рынкам. Наши рабочие — самые эффективные на земле, и я обещаю вам — Америка всегда будет побеждать»*, — подчеркнул президент США.

Обама намерен создать службу по контролю за прозрачностью внешней торговли. *«Сегодня я объявляю о создании службы по контролю за прозрачностью внешней торговли, задачей которой будет расследование нарушений в сфере торговли в странах, подобных Китаю. Будет больше инспекций, призванных предотвращать попадание поддельных или небезопасных товаров на нашу территорию»*, — сказал Обама.

Перейдя к международной тематике, он, в частности, сказал: *«Не стоит сомневаться, что Америка полна решительности предотвратить разработку и получение Ираном ядерного оружия. Я не буду отказываться ни от одного способа добиться этого»*. Вместе с тем Барак Обама подчеркнул, что проблему еще можно решить мирным путем и именно это решение является приоритетным.

Говоря о месте США на международной арене, президент заявил, что все разговоры о том, что влияние США в мире ослабло, лишены оснований: *«Возрождение американского лидерства ощущается по всему миру. Наши старейшие альянсы в Европе и Азии никогда не были прочнее»*.

Алесь ДРАБЧУК.

СЛЫШАЛИ?

Атомная энергетика расколола даже политическую элиту Франции

После аварии на АЭС «Фукусима-1» французское атомное лобби стало терять очки. Ударом для него стало и решение властей ФРГ о поэтапном отказе от использования АЭС. Облеченные властью лица в Париже уверяют всех в том, что опасность, исходящая от современных ядерных реакторов, является минимальной. А президент Николя Саркози, распорядившийся провести проверку безопасности французских АЭС, пообещал, что все станции, не прошедшие так называемый стресс-тест, будут закрыты.

Однако эти попытки успокоить население оказались не слишком успешными. В ходе одного из опросов, проведенных после землетрясения в Японии, 70 процентов французов высказались за отказ от использования атомной энергии. Еще в начале лета муниципальный совет в Страсбурге потребовал закрытия находящейся недалеко от города АЭС «Фессенхайм» — старейшей во Франции. Этому примеру последовали и другие коммуны.

В начале января 2012 года Управление по ядерной безопасности сообщило по итогам проведения стресс-тестов, что повода для закрытия АЭС во Франции нет. Однако оно заявило, что уровень надежности и обеспечения безопасности атомных станций должен быть повышен. Объем необходимых для модернизации средств эксперты оценивают в несколько миллиардов евро. Выполнить требования надзорного органа компаниям-операторам АЭС необходимо уже к 30 июня.

Сегодня 58 действующих во Франции атомных реакторов вырабатывают около 80 процентов потребляемой в стране электроэнергии. Президент Николя Саркози по-прежнему хвалит достижения французских инженеров-атомщиков, благодаря которым страна заняла одно из ведущих мест в мире в сфере ядерных технологий.

Однако теперь в политической элите Франции уже нет единства по поводу развития атомной энергетики. Накануне президентских выборов, которые пройдут весной 2012 года, социалисты и «зеленые» договорились в случае победы значительно сократить долю АЭС в общем объеме производимой электроэнергии. «Зеленые» хотели, кроме того, остановить работы по созданию ядерного реактора третьего поколения (EPR). Однако против выступили социалисты — в том числе и благодаря лоббистской деятельности государственного атомного концерна Areva.

Сама тема отказа от использования атомной энергии больше не является во Франции табу. В СМИ развернулась дискуссия о том, что дороже — закрыть АЭС или придерживаться прежнего курса, который предполагает значительные инвестиции в повышение безопасности старых станций. По прогнозам экспертного объединения négaWatt, через несколько десятилетий Франция сможет полностью отказаться от использования АЭС.

Не лучшие времена переживает и госконцерн Areva. После того как в 2011 году его убытки достигли полутора миллиардов евро, он объявил о принятии мер жесткой экономии. Франсуа Олланд, кандидат в президенты от социалистов, обещает в случае победы дать старт широкой общественной дискуссии о будущем ядерной энергетики.

Кстати, до сих пор не увенчались успехом поиски подходящего места для строительства во Франции хранилищ радиоактивных ядерных отходов. Решение должно быть найдено не позднее 2013 года. Пока французам пришлось отказаться от использования подходящих для этой цели объектов из-за противодействия со стороны местных жителей. Об этом рассказывают Сузанна Краузе и Вячеслав Юрин на сайте «Немецкой волны».

Подготовил к печати Сергей ИВАНОВ.

Спикер Народной ассамблеи

Генеральный секретарь «Партии свободы и справедливости», представляющей движение «Братья-мусульмане», Мухаммед аль-Кататни избран спикером Народной ассамблеи — нижней палаты египетского парламента. За аль-Кататни проголосовали 399 членов парламента, в то время как его ближайший конкурент Эссам Султан, представляющий партию «Аль-Васат», получил лишь 87 голосов.

Голосование было практически формальностью, так как еще несколько дней назад стало ясно, что Мухаммед аль-Кататни без проблем получит поддержку большинства депутатов. Как сообщалось, лидеры египетских политических партий договорились ранее поддержать кандидатуру представителя ПСС — безоговорочного победителя недавних выборов — на пост спикера.

При этом партии договорились, что посты его заместителей займут представители другой исламистской партии «Нур» и либеральной партии «Вафд» — ближайших конкурентов «Братьев-мусульман».

СТОП-КАДР

Прогулки на санях, запряженных людьми, — одно из любимых развлечений иностранных туристов в индийском Кашмире, куда они ежегодно тысячами приезжают кататься на горных лыжах.

КОРОТКО

Там, в Давосе

В работе форума принимают участие 2600 крупных бизнесменов, руководителей международных корпораций, банкиров, ученых, профсоюзных лидеров и высокопоставленных политиков. Среди них — около 40 глав государств и правительств, а также 19 из 20 наиболее влиятельных руководителей центробанков.

Рассматриваются наиболее острые проблемы — углубление кризиса еврозоны и его влияние на мировую экономику, ужесточение финансового регулирования, последствия протестов в разных странах мира, снижение доверия населения к действиям властей и частного бизнеса.

Европа не проблема, а надежда мира

Ангела Меркель выступила с большой программной речью на Всемирном экономическом форуме. Канцлер Германии заявила, что не откажется от амбициозных задач по выводу единой Европы в экономические и политические лидеры планеты. По словам Меркель, Европу никак нельзя назвать главной экономической проблемой мира, но скорее его надеждой.

Год после революции: Египет готов на новую

Египет отмечает первую годовщину революции. На площади Тахрир собрались тысячи человек, и многие считают, что борьба не завершена. В их числе бывший глава МАГАТЭ, лауреат Нобелевской премии мира Мухаммед аль-Барадеи. Недавно он вышел из президентской гонки, заявив, что невозможно баллотироваться на пост главы государства в стране, где демократии как не было, так и нет.

"Мубарак ушел, его приспешники остались! Долой военную хунту, долой Высший совет Вооруженных сил!" — скандирует народ. *"Я здесь не для того, чтобы праздновать. Мы пришли продолжить революцию, потому что ничего не изменилось"*, — говорят многие.

Не накалять и без того напряженную ситуацию

Генеральный секретарь ООН Пан Ги Мун призвал все стороны, вовлеченные в спор вокруг иранской ядерной программы, не накалять еще больше и без того напряженную ситуацию.

«Никакой альтернативы мирному решению вопроса нет», — заявил Пан Ги Мун. По его словам, Тегеран должен сейчас в полной мере сотрудничать с Международным агентством по атомной энергии и не воплощать своих угроз по блокированию движения судов по Ормузскому проливу.

Беларусь опустилась еще ниже

Россия заняла 142-е место в рейтинге свободы прессы, опубликованном организацией «Репортеры без границ».

По сравнению с предыдущим рейтингом, обнародованном в 2010 году, Россия потеряла две позиции. В числе стран, наиболее сильно ухудшивших свои позиции в рейтинге, оказались Беларусь и Азербайджан. Беларусь опустилась со 154-го на 168-е место, а Азербайджан, занимавший в прошлогоднем рейтинге 152-е место, стал лишь 162-м.

Возглавляют рейтинг свободы прессы, как и в прошлые годы, Финляндия и Норвегия. Третье место занимает Эстония, годом ранее располагавшаяся на девятой строчке рейтинга.

ОБСЕ начинает работу в России

Долгосрочные наблюдатели Бюро по демократическим институтам и правам человека (БДИПЧ) ОБСЕ начинают работу в России в связи с предстоящими президентскими выборами. Ожидается, что миссия откроется с приезда 40 долгосрочных наблюдателей.

В Одессе попал в больницу 26-летний диджей Пьер Саркози

Сын президента Франции Николя Саркози госпитализирован с пищевым отравлением. Об этом сообщает одесское издание «Думская». По сведениям издания, Саркози-младший должен был выступить в ресторане «Чайковский», однако перед концертом ему стало плохо. Пьер Саркози — сын президента Франции от первого брака. Он выступает под псевдонимом DJ Mosey.

МЕМУАРЫ

Станислав ШУШКЕВИЧ

Наброски первого

(Продолжение. Начало в №№9—14)

Школа, учителя

К моим четырем с половиной мать научила меня довольно бойко читать по-белорусски и по-русски. К этому же времени я начал отвечать печатными каракулями на письма отца из Сибири. Отец писал мне сначала печатными буквами, а потом и прописными, всегда по-белорусски. Я отвечал тоже по-белорусски. Война и оккупация прервали нашу переписку и сделали моими главными учебниками изданную в год моего рождения — 1934 — детскую книжечку отца «Звярыны баль» и десятитомник «Малая советская энциклопедия» (МСЭ). Первую я окончательно истрепал, выучил наизусть и помню по сей день. Тома МСЭ — самые новые и самые красивые книги на нашей тогдашней большой самодельной, оклеенной обоями книжной полке — дождались отца, оставаясь в прекрасном состоянии. Мать разрешала мне брать с полки любую книгу, но обязательно возвращать ее на то же самое место, откуда взял. Для того чтобы раскрыть сразу несколько книг, а довольно часто мне хотелось поступить именно так, нужно было получить отдельное разрешение.

Мое, направляемое невидимой рукой моей матери, самообразование перешло в школьную стадию в 1944 году. Мама с бабушкой решили послать меня сразу в четвертый класс, и я не испытывал никаких сложностей из-за того, что три первых освоил дома. Четвертый класс закончил с похвальной грамотой. Как и все мои одноклассники, я запомнил на всю жизнь замечательного педагога — свою первую учительницу — Татьяну Константиновну Мальцеву. До сих пор для меня остается загадкой, как эта скромная, всегда безукоризненно вежливая женщина смогла добиться от нас абсолютной дисциплинированности на уроках и на многие годы влюбить в себя весь наш разнородный по возрасту, по степени нравственной и психической изувеченности войной класс. На нашей ежегодной традиционной встрече одноклассников мы всегда поднимаем тост за ее светлую память.

Мне повезло с учителями и в старших классах. Наша бессменная классная руководительница «историчка» Станислава Михайловна Петрушкевич, преподаватель белорусского языка и литературы Владимир Николаевич Комар, математик Моисей Самуйлович Эльперин, физик Финиас Соломонович Баркан... всех их помню и всем им благодарен. Особый человек — Мария Иосифовна Марцулянис — преподаватель русского языка и литературы. Мы все ей тоже благодарны, но поняли ее значимость уже после школы. Нередко она теряла терпение и обрушивала на нас осуждающие слова.

— Боже мой! Вы даже представить себе не можете, сколь вы все косноязычны! Я должна буду умереть от стыда, когда вы кому-то признаетесь, что я учила вас русскому языку! За что, за какие прегрешения я осуждена на такой позор?

Лично для меня самым запоминающимся ее действием стало домашнее задание выучить наизусть к следующему уроку стихотворение Лермонтова «На смерть поэта» с целью нанесения решительного удара по нашему и вправду вопиющему косноязычию. Однако удар пришелся в первую очередь по мне, и вот почему.

Следующий урок оказался на следующий день. Мария Иосифовна вызывала всех по очереди в алфавитном порядке от А до Я. Пока очередь дошла до меня, в журнале красовалась колонка из двоек, разбавленная двумя-тремя тройками с минусом. Я же оказался в особом положении по нескольким причинам.

Во-первых, мама очень любила Лермонтова. Читая для меня «Белеет парус одинокий», мама объяснила мне, что такое море и что такое парус. В два года я знал это стихотворение наизусть. Позднее я понял: мать очень умело использовала в воспитательных целях мое не очень-то умеренное, но тщательно мною скрываемое самолюбие. Она, как бы между прочим, могла при мне сказать своей подруге-учительнице Зое Ивановне Буцевицкой:

— Знаешь, Зоя, а мой уже повзрослел, не только лермонтовские стихи читает, но и «Героя нашего времени» одолел и, кажется, кое-что понял.

Во-вторых, отдельные строки из «На смерть поэта», например, «а вы, надменные потомки известной подлостью прославленных отцов...», были крылатыми фразами в лексиконе моих двоюродных сестер — Галины Леонтьевны и Софьи Леонтьевны Бильдюкевич — «патологических» отличниц-гуманитариев. В-третьих, я очень легко запоминал и долго храню в памяти то, что мне нравится.

И вот я выхожу к доске и начинаю:

Отмщенье, государь, отмщенье!
Паду к ногам твоим,
будь справедлив и накажи убийцу,
чтоб казнь его в позднейшие века
твой правый суд потомству известила,
и видели злодеи в том пример!

Класс замирает. Учительница — Мария Иосифовна — знает, а класс — не знает, что это эпиграф к «На смерть поэта», которого нет во многих изданиях произведений Лермонтова, в том числе и в школьной хрестоматии.

А уже потом:

Погиб поэт! — невольник чести —
Пал, оклеветанный молвой...

и далее без запинки — все стихотворение до конца.

В моей журнальной клеточке появляется жирное «5», а под ним в колонке еще несколько двоек.

По сей день мои одноклассники, все, кто может, каждый год собираются вместе. И не было еще случая, чтобы кто-нибудь из них не вспомнил, как основательно они отколошматили меня после этого урока.

1953 год. Своим «Зорким» я сфотографировал мою первую учительницу Татьяну Константиновну Мальцеву (она — впереди) и мою мать Елену Людвиговну Романовскую, случайно встретившихся в Колодищах, где я проходил военные сборы после окончания второго курса.

— Всегда помни, Шушкевич, не за то мы тебя тогда побили, что ты лучше всех нас выучил стихотворение, а за твое выпендривание с эпиграфом.

С учителями не все было идеально. Мы жаждали справедливости, недолюбливали бездушие и формализм и никак, например, не могли понять, за что наша учительница химии Анна Натановна была награждена орденом Ленина «за заслуги в коммунистическом воспитании подрастающего поколения». Объясняла она новый материал плохо, была вспыльчивой, даже истеричной. Постоянно нас в чем-то обвиняла. Иногда — справедливо, чаще — необоснованно. Мы платили ей взаимностью, и не прочь, как говорят, были ее «подсидеть». Однажды это удалось и мне.

Проходили мы тогда рудничные лампы. Анна Натановна пояснила, что очень давно англичанин Гемфри Дэви изобрел лампу с медной сеткой, которая размещалась в верхней части пламени, благодаря чему уменьшалась вероятность инициирования лампой взрыва метана, иногда присутствующего в опасной концентрации в воздухе шахт.

Подымаю руку.

— В чем дело?

— Извините, Анна Натановна, я вот читал на днях журнал «Знание — сила», там сказано, что задолго до Дэви рудничную лампу придумал наш соотечественник уральский шахтер Иван Подъелдыкин.

Немая сцена. Лицо химички делается белым как полотно. И не удивительно. Как раз тогда развернулась безжалостная борьба с «космополитами безродными» и «идолопоклонниками перед Западом». В российской истории стали старательно отыскивать тех, кто обязательно раньше именитых иностранцев сделал то или иное открытие или изобретение. Мол, паровоз придумал не Стефенсон, а братья Черепановы, радио — Попов, а не Маркони, и т. д.

— Садись, Шушкевич. Хорошо, что ты внимательно читаешь журналы. Я обязательно проверю все относительно рудничной лампы. А пока давайте не будем связывать с ней чьи-то имена. Пусть будет просто рудничная лампа.

На перерыве мы давились от смеха. Поняли, Анна Натановна живет в другом мире, далека от нашего ученического сленга и не понимает, что мнимый Подъелдыкин происходит от популярного для всех нас «подъелдыкивать», т.е. подкалывать.

Материнская мудрость

Мать никогда не давала мне наставлений быть дисциплинированным, хорошо учиться, хорошо себя вести. Если и наставляла таким образом, то я этого не помню. Но что я запомнил, что было стимулом моих действий, что привело меня к некоторым детским и юношеским достижениям, так это ее оценки моих сверстников. Она отзывалась о них только положительно.

— Вот Гарик (тот самый Гарик Шифрин, мой одноклассник, которого уберегла от фашистов моя Слепянская улица), он обязательно получит медаль, потому, что серьезный, работает, учится, а не гоняет в футбол консервной банкой с утра до ночи.

Гарик, кстати, гонял консервную банку не меньше меня, но не под нашими окнами. Когда же я пытался это объяснить, мать переходила к другой не менее болезненной для меня теме.

— Если бы он поступал так, как ты, то не был бы таким аккуратным, чистым, незапачканным. Ты посмотри на себя, ты ведь вытер своей одеждой грязь со всех стенок и заборов Комаровки и прошелся, не обходя, прямиком по всем окрестным лужам.

(Продолжение на 6-й стр.)

Народная Воля http://www.nv-online.info 27 СТУДЗЕНЯ 2012 г.

МЕМУАРЫ

Станислав ШУШКЕВИЧ

Наброски первого

(Продолжение. Начало на 5-й стр.)

Я пытался возненавидеть Гарика за его, в моей трактовке, усердную зубрежку и чистоплюйство, но, увы, понимал, что мое самолюбие от этого не выиграет. Да и всех одноклассников, которых мать регулярно ставит мне в пример, не возненавидишь. И надо было искать иной выход. Оставалось действовать по наставлениям бабушки Фани. А они очень простые: бери пример с тех, кто лучше тебя, учись у тех, кто умней тебя.

В пятом классе уроки начали проводить разные преподаватели. Мне, как и другим моим одноклассникам, очень нравилось играть вместо нелюбимых уроков на пустырях и незаконченных стройках недалеко от школы. Среди прогульщиков я не был первым, но на уверенного середнячка тянул. Успеваемость моя стала плохой, и, пожалуй, я бы мог совсем опуститься до двоечника, если бы не «Артек». Да, меня — жалкого на тот момент троечника — премировали путевкой в легендарный пионерский лагерь на южном берегу Крыма, куда, как я думал, посылали только самых лучших пионеров. Причиной всему было мое увлечение написанием заметок в газету «Пионер Белоруссии», которая позднее стала называться «Зорька».

Привлек меня к этому делу сотрудник редакции Володя, фамилию которого я так и не узнал. Он, как и мама, сыграл на моем желании быть замеченным. По его совету я описывал наше школьное житье-бытье и был довольно часто печатаемым автором в «Зорьке». Перед моей фамилией начали ставить очень нравившееся мне слово «деткор». Но так как я поначалу, стесняясь одноклассников, подписывался не своей, а маминой фамилией, то все и продолжалось — деткор Стасик Романовский. Однако безжалостные одноклассники довольно быстро меня вычислили, и хотя я никогда не писал неправды, но получил кличку «детбрех». Дело в том, что редакция нередко приукрашивала мое повествование, делая пионерскую жизнь более красивой и увлекательной.

И вот в конце марта 1946 года меня вызывают в учительскую. Я жду порицания за пропуск уроков и обдумываю варианты оправдательных ответов. Оказывается, все не так просто. Звонили из редакции и просили меня незамедлительно зайти в такую-то комнату в Доме печати к редактору «Зорьки» Анастасии Мазуровой.

Бегу, стучу в дверь, захожу.

— Здравствуй, Стасик. Так вот ты какой — один из лучших наших деткоров. Неплохо пишешь, но, думаю, сможешь и лучше. Да и с учебой у тебя, я уверена, по-прежнему все в порядке. Небось, снова тянешь на похвальную грамоту? Володя сейчас в командировке, но он мне о твоих успехах рассказывал. Мы тут всей редакцией решили помочь тебе писать лучше и премировать тебя путевкой в Артек. Там ты будешь вести дневник и присылать нам свои записи. Мы будем их печатать в газете. Вот тебе инструкция о том, какие нужны справки, как сдать твои продовольственные и хлебные карточки, что взять с собой. Поезд отправляется через два дня — 29 марта в 10.15. Все 50 человек из нашей республики — 48 пионеров и двое вожатых — едут через Москву и Харьков в Симферополь. Дальше — автобусом. Беги домой, обрадуй маму — и в поход за справками.

Редактор, к счастью, не делала никаких пауз, иначе, как ни стыдно врать, я обязательно бы подтвердил, что с учебой у меня все по-прежнему.

Распутье

Приближалось окончание школы. Мама очень хотела, чтобы я стал врачом, а уж если кем-то другим, то только чтобы не пошел по стезе наук гуманитарных. Она знала, что меня влекло изучение изящной словесности, но перед глазами была судьба отца. Именно за литературу его признали «нацдемом». Поэтому мать настойчиво твердила: никаких гуманитарных наук, выбирай из естественных. К формулам придраться труднее, чем к стихам или прозе.

Что касается литературы, то книги я так не заведую, как мастерам слова. Не рифмоплетам, не писакам-приспособленцам, а творцам! Так уж сложилось, что я определил своего любимого писателя — Антона Павловича Чехова — еще в школьные годы и не хочу менять привязанности. Но какой богатый выбор истинных мастеров белорусского художественного слова, которых престижно выбрать в кумиры! От титанов до тех, кто за свою короткую жизнь успел лишь на мгновение блеснуть яркой строчкой, оставившей в себе память на века. Янка Купала, Якуб Колас, Владимир Короткевич, Василь Быков, Кузьма Черный, Лариса Гениюш, Павлюк Трус, Наталья Арсеньева... и даже повешенный в 26 лет российскими колонизаторами Кастусь Калиновский, написавший лишь несколько десятков строк в своей «Мужицкой правде». Да разве всех, кто любил Беларусь и в итоге именно ее воспевал, перечислишь?

Однако я никак не сожалею, что отдался другому увлечению — радиоэлектронике. Началось все с того, что я ходил к входной двери городской телефонной станции на улице Карла Маркса, чтобы еще и еще прочесть объявление, приглашающее на учебу в Московский институт связи. Там была специальность телевидение, по моим понятиям 1951 года — вершина радиоэлектроники. И я поехал в Москву. Поступать в Институт связи. На парадной двери института висела табличка, указывающая, что в связи с ремонтом вход в приемную комиссию со двора. Через скрипящую шаткую дверь по обшарпанному коридору с неприглядным полом и дурным запахом я пробрался в приемную комиссию. Вспомнил дни «открытых дверей» в Минске: в политехническом, в университете, в педагогическом. Как там было торжественно, аккуратно, с главного входа. Мое желание поступать в этот институт мгновенно отпало, и я вернулся домой, в Минск.

В родном городе меня ожидали серьезные испытания. Хотя, казалось, студенческий билет уже в кармане — медалистов положено было зачислять без экзаменов. Но когда я отнес документы на физико-математический факультет БГУ, началась целая эпопея.

Через два дня меня вызвали и заставили здесь же, в помещении комиссии, переписать автобиографию. У мамы был великий опыт жены «врага народа». Она заблаговременно предупредила, на чем могут поймать. Либо на каком-то мелком несовпадении данных в первом и втором варианте, либо на допущенных в спешке ошибках или описках — тогда скажут, какой же ты медалист?!

Никуда не заглядывая, написал.

— Вы, наверное, черновик в кармане носите, здесь же все слово в слово?

— Нет, у меня память такая.

Кадровик, мусоливший меня с бумагами, в конце концов сказал прямо:

— Фразу в автобиографии «отец с семьей не живет» нужно расшифровать!

Формулировку ту посоветовала мне мать. Она ожидала и такого поворота дела, поэтому я был готов и без замедления ответил, что, к сожалению, не могу больше ничего добавить к написанному. Позднее вплоть до хрущевской оттепели мне не один раз приходилось заверять проверяющих в том, что больше об отце мне ничего не известно. Позднее, когда оказался в политике, мастера черного пиара перекрутили дело так, что будто «Шушкевич когда-то отказался от отца».

Ну а тогда, при поступлении в университет, мне пришлось пройти не один кабинет — от секретаря приемной комиссии до самого ректора. Как заведенный я везде твердил одно и то же: вы не имеете права отказать мне в зачислении. Советские законы для всех одинаковы. Они вертелись как уж на сковородке, потому что никаких оснований для отказа не имели, но лезли из кожи вон, чтобы соблюсти негласную установку: на физику ненадежных не брать!

Физика в 1951-м была в почете. Советский Союз в глобальном противостоянии с Соединенными Штатами как раз незадолго до этого испытал атомную бомбу и быстро создавал водородную. Разве можно было в сферу стратегически важную пускать сына врага народа?

С боем добился я зачисления, но клеймо оставалось. В 1952 году меня неожиданно отстранили от участия в широко разрекламированном мотопробеге Минск—Киев, хотя я был образцовым членом секции мотоспорта ДОСААФ, лучше других изучил гордость отечественного мотоциклостроения ИЖ-49, умел его ремонтировать, наконец, стал призером республиканских соревнований. Но «благонадежности» не заменили все спортивные регалии. И заподозривший проректор Чимбург мою фамилию из списка участников пробега вычеркнул.

В том же 1952 году вместо историка КПСС Чимбурга ректором назначили геолога Константина Игнатьевича Лукашова. Что касается уровня научной и педагогической квалификации, то он настолько контрастировал с предшественником, что я почувствовал настоящую гордость за университет и его руководство. С того времени я постоянно горжусь Белорусским государственным университетом, однако гордость за его руководителей временами исчезает.

И все же мои школьные учителя, кроме физика Финиаса Соломоновича, были убеждены в том, что я подамся в гуманитарии. А уже упоминавшаяся Мария Иосифовна Марцулевич почти со слезами поведала, когда при случайной встрече в городе я поведал ей, что поступил на физику.

— Это ужасно! Зачем вам эта бездушная материя? Ведь вы можете заняться субстанциями духовными. Вам бы пойти на филологию, историю, в конце концов. Ведь многие в состоянии понять Архимеда, Пифагора и даже Эвклида. А кто, скажите, из ваших сверстников поймет Гомера, Аристотеля, Платона? А ведь вот нам нужна мудрость древних, по-моему-то люди, способные изучать их наследие, а эти великих древних, идут в физики.

Печально, но неизбежно. Так много давшая мне и моим одноклассникам Мария Иосифовна ушла в мир иной, а ее мы помним, благодарны ей и вспоминаем ее добрым словом. Переживаем, что изводили ее со всей нашей ученической безжалостностью. Я бы мог успокоить ее сегодня тем, что не совсем оторвался от гуманитариев. Судьба свела меня с ними, а ее уроки придавали мне уверенности и силы, заставили думать, что я способен ладить и с ними. Правда, я вынужден был приобщиться к науке, которой в школе и в студенческое время здесь не было. Боюсь, что за эту науку — политологию — Мария Иосифовна осудила бы меня не менее строго, чем за физику. Она считала, что в политике преуспевают только нахалы и лицемеры.

(Продолжение следует.)

ПРАБЛЕМА

За мяжу з'язджаюць музыкі, якія падаюць самыя вялікія надзеі

Пра гэта заявіў заслужаны артыст Беларусі, мастацкі кіраўнік і галоўны дырыжор канцэртнага аркестра Рэспубліканскага музычнага каледжа пры Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі віяланчэліст Уладзімір Перлін.

Напрыклад, цяпер у Парыжскай вышэйшай нацыянальнай кансерваторыі музыкі і танца вучыцца выдатны беларускі віяланчэліст, лаўрэат шэрагу прэстыжных міжнародных конкурсаў Іван Карызна, які пачынаў у класе Уладзіміра Перліна.

Праблема ў нізкай зарплаце беларускіх музыкаў, адсутнасці ўмоў для творчага развіцця, перадае БелаПАН словы Перліна. Да прыкладу, музыкі маюць патрэбу ў добрых інструментах, якія каштуюць вельмі дорага і недаступныя маладым людзям.

Як падкрэсліў Перлін, музыканты-выканаўцы ў Беларусі настолькі ж маюць патрэбу ў падтрымцы і прасоўванні, як і выдатныя спартсмены — тэнісісты і іншыя, якія прадстаўляюць краіну на міжнароднай арэне.

У сваю чаргу мастацкі кіраўнік Беларускай дзяржаўнай філармоніі **Юрый Гільдзюк** лічыць, што музыка не мае межаў і адток маладых музыкаў за мяжу — натуральная з'ява. Нават знаходзячыся за мяжой, музыка не перастае быць грамадзянінам сваёй краіны і ўяўляе нацыянальную выканальніцкую школу.

ЧАСТНАЯ ЖИЗНЬ

Эдуард Ханок вернулся в Минск

Народный артист Беларуси Эдуард Ханок последние 11 лет жил в Москве, а буквально неделю назад вернулся в Минск. Как говорит сам композитор, приехал насовсем.

Все эти годы Эдуард Семенович в Минске бывал наездами. Он работал в Москве — делал волнограммы известных людей.

Как рассказал Эдуард Ханок, в ближайшее время он планирует обзавестись собственным сайтом в интернете.

Алина ВЕТРОВА.

СЛЫШАЛИ?

Леонид Фармагей уходит из органов внутренних дел

Генерал написал рапорт об увольнении по состоянию здоровья.

Как уже сообщала «Народная Воля», в минувшем году Фармагея освободили от должности начальника ГУВД Мингорисполкома и зачислили в распоряжение министра внутренних дел. По белорусскому телевидению объявили, что его отставка связана с терактом в метро. Через некоторое время генерал вышел на новую работу — в Академию МВД.

Сегодня в Академии МВД говорят, что замначальника по строевой части Леонид Фармагей находится в отпуске — не то до середины, не то до конца февраля.

В конце минувшего года генерал Фармагей неожиданно попал в госпиталь МВД.

Марина КОКТЫШ.

На фото: экс-начальник ГУВД Мингорисполкома Леонид Фармагей и столичный градоначальник Николай Ладутько.

СПЯШАЙЦЕСЯ БАЧЫЦЬ

У Батанічным садзе зацвіла смярдзючая кветка

Аморфафалюс каньяк вырошчваюць толькі ў некалькіх батанічных садах свету. «Калі народ праходзіць міма аранжарэі, пытаецца: хто у вас здох? — пішуць на форумах наведвальнікі батанічных садоў. — Смярдзіць, быццам мышка здохла. Пах феерычны!»

Як паведаміла БелаПАН загадчыца інфармацыйна-асветнага сектара батсада **Алена Сакурэнка**, расліна толькі нядаўна набыта для аранжарэі. Яе радзіма — Паўднёва-Усходняя Азія, у народзе расліну называюць «змяіная пальма» за складаную будову кветкі і падабенства з пальмай.

"Цвіце расліна нядоўга — тыдзень-паўтара, таму ахвотным убачыць яе кветкі трэба паспяшацца", — адзначыла Сакурэнка.

Паводле яе слоў, зараз у аранжарэі таксама цвіце рэдкай прыгажосці кветка з вострава Мадагаскар *стрэліцыя каралеўская*, якая ў адрозненне ад аморфафалюса каньяка мае прыемны водар.

БАЛЕЕМ ЗА НАШЫХ!

«Ляпісы» ўсталявалі рэкорд «Чартовой дюжины»

Актрыса Купалаўскага тэатра Святлана Зелянкоўская амаль ва ўсім падтрымлівае Сяргея Міхалка.

7 сакавіка гурт «Ляпіс Трубяцкой» выступіць на цырымоніі ўручэння прэміі «Чартова дюжина», якая пройдзе ў маскоўскай зале Crocus City Hall.

Цяпер на сайце прэміі ідзе галасаванне, прыняць удзел у якім можа любы жадаючы пасля праходжання найпростай працэдуры рэгістрацыі: *http://2012.13top.ru/accounts/register/*

Прыемна паведаміць, што па выніках першага тура галасавання «Ляпісы» прадстаўлены ў рэкорднай (у параўнанні з астатнімі прэтэндэнтамі) колькасці намінацый — аж у пяці!

Галасаванне працягнецца да 29 лютага.

СПАДЧЫНА

Што будзе з Крэвам і Гальшанамі?

Згодна з прынятай праграмай "Замкі Беларусі" на перыяд да 2018 года, толькі на Гродзеншчыне плануецца кансервацыя і рэстаўрацыя васьмі аб'ектаў.

Па меркаванні начальніка ўпраўлення па ахове гісторыка-культурнай спадчыны і рэстаўрацыі Міністэрства культуры **Ігара Чарняўскага,** неабходна як мага хутчэй закансерваваць руіны Крэўскага, Гальшанскага і Навагрудскага замкаў. *"Гальшанскі, —* кажа ён, — *знаходзіцца ў крайне дрэнным стане, ад забудовы засталіся сцены і адна вежа без даху".* Кепскі стан і старога каралеўскага замка ў Гродне, Мірскага комплексу, Любчанскага і ў Геранёнах (Іўеўскі раён)...

Асноўныя работы плануецца правесці за кошт мясцовых бюджэтаў. Між тым на ўсе аб'екты прадугледжана фінансаванне з рэспубліканскага бюджэту ў памеры 2,5 млрд рублёў. Пры тым гродзенцы павінны будуць недзе знайсці дадаткова (за 6 наступных гадоў) 52 мільярды рублёў. Але і гэтых фінансавых сродкаў, як падлічылі эксперты, не хопіць нават на рэстаўрацыю Старога замка ў Гродне. А як быць з астатнімі?..

Яшчэ якія 15—20 гадоў — і замкі ў Крэве і Гальшанах папросту знікнуць. На думку большасці спецыялістаў у галіне рэстаўрацыі, варта ўсе сродкі накіраваць на захаванне найбольш пацярпелых ад часу помнікаў гісторыка-культурнай спадчыны — Крэўскага і Гальшанска замкаў. А для астатніх — шукаць інвестараў ды настойліва церабіць Мінкульт і Савет міністраў, каб выдзелілі сапраўдныя грошы на ўратаванне нацыянальных святынь Беларусі.

Георгій ПЛАТОНАЎ.

КАДРЫ

В Беларуси новый главный онкомаммолог

Профессора Леонида Путырского сменила Евгения Шаповал. Она заведует отделом онкомаммологии с онкогинекологической группой в РНПЦ онкологии и медицинской радиологии им. Н.Александрова.

В октябре минувшего года кандидат медицинских наук Евгения Шаповал защитила докторскую диссертацию на тему *«Лечение больных раком молочной железы с использованием нового подхода к лекарственной и лучевой терапии в комплексе с ранней медицинской реабилитацией».*

«Защита состоялась, но подтверждение из ВАК о том, что я стала доктором наук, пока еще не пришло», — сказала «Народной Воле» главный внештатный маммолог Минздрава.

Более подробный разговор с Евгенией Викторовной появится в нашей газете в ближайших номерах.

Марина КОКТЫШ.

ТЕМ ВРЕМЕНЕМ

Леонид Путырский рассматривает предложения из-за рубежа

Слухи об увольнении Леонида Путырского ходят самые разные... Мы напрямую спросили профессора, с чем связан его уход.

— Меня не уволили, я написал заявление по собственному желанию и ушел, — *ответил Леонид Алексеевич.* — Переживал, конечно, из-за того, как это было сделано. А все остальное... Что ни делается — к лучшему. Сейчас ко мне поступает много очень интересных предложений о работе, в том числе из Польши и Чехии. Когда был при должности, я их не рассматривал, а сейчас вот задумался...

Я по-прежнему работаю профессором в институте. Теперь у меня стало гораздо больше времени для науки и людей. Переключился на написание книг, ушел от бумажной работы к научно-практической.

В должности главного маммолога я был 15 лет. И за это время поднял маммологию так, как ни в одной бывшей республике Советского Союза.

Народная Воля http://www.nv-online.info 27 СТУДЗЕНЯ 2012 г.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 30 ЯНВАРЯ

Беларусь 1

06.00, 07.05, 07.35, 08.10, 08.35 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.45 «Новости».
07.30, 08.30 «Деловая жизнь».
09.10 «В центре внимания».
10.05, 16.50 «Маруся». Сериал.
11.00, 17.45 «За все тебя благодарю». Сериал.
12.10 «Как заработать 20 миллионов баксов». Худ. фильм.
14.00 «Звездная жизнь».
15.10, 19.15 «Новости региона».
15.25 «Культурные люди».
15.55 «К теще на блины».
16.25 «Зямля беларуская».
16.40 «Невидимый фронт».
18.45, 01.15 «Зона Х».
19.30 «Арена».
19.55 «Форум».
21.00 «Панорама».
21.40, 01.25 «День спорта».
21.50 «Командировка».
22.05 «Безумцы». Сериал.
23.05 «Клуб редакторов».
00.05 «Эпоха».
00.30 «Моя правда».

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
09.05 «Контуры».
10.05 «Право на защиту».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
11.10 «Ты есть...». Худ. фильм.
13.10 «Хочу знать».
13.40 «Контрольная закупка».
14.10 «Модный приговор».
15.10 «Обручальное кольцо». Сериал.
16.15 «Понять. Простить».
17.00 «Большая разница».
18.20 «Обратный отсчет».
19.10 «Жди меня».
20.00 «Время».
21.05 «Открытый формат».
22.05 «Тюдоры». Сериал.
23.10 «Доктор вирус».
00.10 «След». Сериал.
00.45 «Ночные новости».

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России».
10.00 «Картина мира».
10.55 «Погода на неделю».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.30 «Маршрут милосердия». Сериал.
12.25 «Утренняя почта».
12.55 «Прямой эфир».
13.50, 16.50, 19.50, 23.55 «Новости — Беларусь».
14.30 «О самом главном».
15.25 «С новым домом!».
16.20 «Кулагин и партнеры». Сериал.
17.30 «Вести. Дежурная часть».
17.55 «Все ради тебя». Сериал.
18.50 «Ефросинья. Продолжение». Сериал.
20.30 «А счастье где-то рядом». Сериал.
21.25 «Семейный детектив». Сериал.
23.05 «Крутые берега». Сериал.
00.05 «Россия от первого лица».

НТВ-Беларусь

06.05 «НТВ утром».
08.40 «Морские дьяволы». Сериал.
09.30, 15.35, 18.35, 22.40 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.00 «Сегодня».
10.20 «Русские сенсации».
11.10 «До суда».
12.05 «Суд присяжных».
13.25 «Супруги». Сериал.
15.10 «Дело вкуса».
16.25 «Прокурорская проверка».
17.25 «Говорим и показываем».
18.10 «Особо опасен!».
19.30 «ППС». Сериал.
21.05 «Зверобой». Сериал.
23.20 «Честный понедельник».
00.05 «Молодые и злые». Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.20 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30 «Неделя».
09.35 «Большой завтрак».
10.10 «Зеленый огурец. Полезная передача».
10.40 «Семейные драмы».
11.40, 17.30 «Званый ужин».
12.35 «Горячий лед».
13.10 «Дальние родственники».
13.50 «Студенты». Сериал.
14.40 «Большой город».
15.20 Концерт Михаила Задорнова.
16.50 «Репортерские истории».
17.10 «Наше дело».
18.30 «Огонь любви». Сериал.
20.00 «Столичные подробности».
20.15 «Добрый вечер, малыш!».
20.35 «Брат». Худ.фильм.
23.00 «Тайны мира».
23.50 «Профессиональный бокс».

Беларусь 2

07.00 «Утро».
09.00, 10.00, 21.20 «Навіны надвор'я».
09.05, 17.55 «Жаркий лед». Сериал.
10.35 «Кинопробы».
11.05 «Экстрасенсы ведут расследование».
12.15 «Шерлок Холмс и доктор Ватсон». Худ.фильм.
15.05, 23.30 «Маргоша». Сериал.
16.10 «Внеклассный час».
16.30 «Нескучный глобус».
16.55 «Под грифом «Известные».
17.25, 22.30 «Гуманоиды в Королеве». Сериал.
18.55 Хоккей. КХЛ. «Динамо» (Москва) — «Динамо» (Рига).
21.00 «Калыханка».
21.25 «КЕНО».
21.30 «Белорусское «Времечко».
23.00 «Овертайм».

Мир

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 17.00, 18.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00, 01.00 «Новости Содружества».
05.05 «Миллион вопросов о природе».
05.20 «Путеводитель».
06.05, 13.20 Мультсериалы.
06.40 «Тик-так».
07.05, 08.05 «Ангел из Орли». Сериал.
09.05 «Вместе».
10.05, 11.05 «Вход в лабиринт». Сериал.
12.20, 22.05 «И ты, Брут? Всемирная история предательств».
13.40 «Старшеклассники». Сериал.
14.30 «Дедушка моей мечты». Сериал.
15.25 «Сердцу не прикажешь». Сериал.
17.05, 23.05 «Слово за слово».
18.25 «Акценты».
18.40 «Союзники».
19.20 «Всюду жизнь».
19.50 «Добро пожаловать».
20.30 «Беларусь сегодня».
21.30 «Мир спорта».
00.05, 01.05 «Наши соседи». Сериал.

Белсат

07.00 Тыдзень у «Аб'ектыве».
07.40, 12.35, 17.25 "Зона "Свабоды".
08.15 «Таямніца крэпасці шыфраў». Серыял.
09.00, 14.00 "Прэс-экспрэс".
09.15 "Прадаеццa!". Дак.фільм.
10.45 "МакраФон". "Права быць свабодным". Канцэрт гурта "Індыга".
11.10 "ПраСвет".
11.35, 14.15 "Таямніцы Ватыкана". Дак.фільм.
12.00, 14.50 "Эксперт".
13.05, 18.05 "Палітычныя забойствы". Дак.фільм.
14.45, 19.00 "Моўнік".
15.25, 21.50 "Таемнасці". Маст.фільм.
17.00 «Мой родны горад». Серыял.
18.00, 19.30, 21.00, 23.20 "Аб'ектыў".
19.10 "Нефарматны Курэйчык". Рэпартаж.
19.40, 23.45 "Гарачы каментарый".
19.50 "Калыханка для самых маленькіх".
20.00 "Еўропа сёння".
20.25 "Вагон".
20.30 "Тэра постсаветыка. Красная Плошча. Ленін". Дак. фільм.
21.25 "Рэмарка".

ВТОРНИК, 31 ЯНВАРЯ

Беларусь 1

06.00, 07.05, 07.35, 08.10, 08.35 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.05 «Новости».
07.30, 08.30 «Деловая жизнь».
09.10 «Дело гастронома №1». Сериал.
10.05, 16.50 «Маруся». Сериал.
11.00, 17.45 «За все тебя благодарю». Сериал.
12.10 «Арена».
12.35 "ЕвроФест". Видеодневник.
12.45, 22.05 "Безумцы". Сериал.
13.45 Мультфильм.
13.55 «Только женщина знает».
15.10, 19.15 «Новости региона».
15.25 «Командировка».
15.40 «Коробка передач».
16.10 «Эпоха. События и люди».
18.45, 01.35 «Зона Х».
19.35 «Сфера интересов».
20.00 «Остров ненужных людей». Сериал.
21.00 «Панорама».
21.40, 01.45 «День спорта».
21.50 «Актуальное интервью».
23.25 «Эпоха».
23.50 «Я остаюсь!». Худ. фильм.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
09.05 «Жить здорово!».
10.05 «Право на защиту».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
11.10 «Бедная Настя». Сериал.
12.00 «Галина Уланова. Одиночество богини».
13.10 «Хочу знать».
13.40 «Контрольная закупка».
14.10 «Модный приговор».
15.10 «Обручальное кольцо». Сериал.
16.15 «Понять. Простить».
17.00 «Давай поженимся».
18.20 «Счастливы вместе». Сериал.
18.55 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.05 «Брак по завещанию. Возвращение Сандры». Сериал.
22.05 «Тюдоры». Сериал.
23.10 «Несекретные материалы».
23.40 «Обратный отсчет».
00.10 «След». Сериал.
00.45 «Ночные новости».

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России».
10.10 «Маршрут милосердия». Сериал.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.30, 16.20 «Кулагин и партнеры». Сериал.
12.00, 23.05 «Крутые берега». Сериал.
12.55 «Прямой эфир».
13.50, 16.50, 19.50, 23.55 «Новости — Беларусь».
14.30 «О самом главном».
15.25 «С новым домом!».
17.30 «Вести. Дежурная часть».
17.55 «Все ради тебя». Сериал.
18.50 «Ефросинья. Продолжение». Сериал.
20.30 «А счастье где-то рядом». Сериал.
21.25 «Семейный детектив». Сериал.
00.05 «Россия от первого лица».

НТВ-Беларусь

06.05 «НТВ утром».
08.35 «Морские дьяволы». Сериал.
09.30, 15.35, 18.40, 22.40 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.00 «Сегодня».
10.20 «Чистосердечное признание».
11.10 «До суда».
12.05 «Суд присяжных».
13.25 «Супруги». Сериал.
15.10 «Дело вкуса».
16.25 «Прокурорская проверка».
17.25 «Говорим и показываем».
18.10 «Внимание, розыск!».
19.30 «ППС». Сериал.
21.05 «Зверобой». Сериал.
23.20 «Молодые и злые». Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.20 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30 «Брат». Худ. фильм.
10.10 «Пять историй».
10.40 «Семейные драмы».
11.40, 17.30 «Званый ужин».
12.35, 18.30 «Огонь любви». Сериал.
13.50 «Студенты». Сериал.
14.55 «Пришельцы на чердаке». Худ.фильм.
16.50 «Следаки». Сериал.
20.00 «Столичные подробности».
20.15 «Добрый вечер, малыш!».
20.25 «Знахарь». Сериал.
21.25 «Охота на изюбря». Сериал.
23.00 «Опасная луна».
23.35 «Автопанорама».
00.00 «NEXT-2». Сериал.
00.50 «Секретные территории».

Беларусь 2

07.00 «Утро».
09.00, 21.20 «Навіны надвор'я».
09.05, 17.55 «Жаркий лед». Сериал.
09.55 «Репортер «Белорусского времечка».
10.45 «Овертайм».
11.15 «Школа ремонта».
12.20 «Шерлок Холмс и доктор Ватсон». Худ.фильм.
16.10 «Внеклассный час».
16.30 «Нескучный глобус».
16.55 «Тело человека».
17.25, 22.30 «Гуманоиды в Королеве». Сериал.
18.55 Хоккей. КХЛ. «Северсталь» (Череповец) — «Динамо» (Минск).
21.00 «Калыханка».
21.25 «КЕНО».
21.30 «Белорусское «Времечко».
23.00 «Спорт-кадр».
23.40 Футбол. Чемпионат Англии. Премьер-лига. «Эвертон»—«Манчестер Сити».

Мир

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 17.00, 18.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00, 01.00 «Новости Содружества».
05.05, 20.45 «Прямая речь».
05.20 «Дом с историей».
06.05 «Последний из могикан».
06.40 «Тик-так».
07.05, 08.05 «Ангел из Орли». Сериал.
09.05 «Общий рынок».
09.25 «Общий интерес».
10.05, 11.05 «Вход в лабиринт». Сериал.
12.20, 22.05 «И ты, Брут? Всемирная история предательств».
13.20 «Приключения мастера кун-фу».
13.40 «Старшеклассники». Сериал.
14.30 «Дедушка моей мечты». Сериал.
15.25 «Сердцу не прикажешь». Сериал.
17.05, 23.05 «Слово за слово».
18.25 «Акценты».
18.40 «Александровский сад». Сериал.
21.25 «Диаспоры».
00.05, 01.05 «Наши соседи». Сериал.

Белсат

07.00, 18.00, 19.30, 21.00, 23.15 "Аб'ектыў".
07.25, 19.40, 23.40 "Гарачы каментарый".
07.35, 14.20 "Плошча Збаўцы". Маст.фільм.
09.20, 12.05, 17.00 "Мой родны горад". Серыял.
09.45, 16.35 "Рэмарка".
10.05, 12.30 "Еўропа сёння".
10.35, 16.05 "Нефарматны Курэйчык". Рэпартаж.
10.50, 13.50 "Тэра постсаветыка. Красная плошча. Ленін". Дак.фільм.
11.15 "Ранча". Серыял.
12.55 "МакраФон": Фестываль "Be Free-2008". Выступленне гурта "Крама".
13.35 "Моўнік".
13.45 "Вагон".
16.25, 20.30 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
17.25 "Эксперт".
18.05 "Пуаро Агаты Крысці". Серыял.
19.00 "Два на два".
19.50 «Калыханка для самых маленькіх".
20.00 "На колах".
20.40 "Над Нёмнам".
21.25 "Сальда".
21.40 «Ратаўнікі». Серыял.
22.25 "Рэпартэр".
22.55 «Euromaxx».

СРЕДА, 1 ФЕВРАЛЯ

Беларусь 1

06.00, 07.05, 07.35, 08.10, 08.35 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.05 «Новости».
07.30, 08.30 «Деловая жизнь».
09.10, 20.00 «Остров ненужных людей». Сериал.
10.05, 16.55 «Маруся». Сериал.
11.00 «За все тебя благодарю». Сериал.
12.10 «Сфера интересов».
12.35 "Оружие".
13.00, 22.05 "Безумцы". Сериал.
14.00 Мультфильм.
14.10 "Перезагрузка".
15.10, 19.15 «Новости региона».
15.25 «Актуальное интервью».
15.40 «Все путем!».
16.10 «Эпоха. События и люди».
17.45 «За все тебя благодарю-2». Сериал.
18.45, 01.25 «Зона Х».
19.35 «Земельный вопрос».
21.00 «Панорама».
21.40, 01.35 «День спорта».
21.50 «Специальный репортаж».
23.25 «Эпоха».
23.50 «Чико». Худ.фильм.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
09.05 «Жить здорово!».
10.05 «Право на защиту».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
11.10 «Бедная Настя». Сериал.
12.00, 21.05 «Брак по завещанию. Возвращение Сандры». Сериал.
13.10 «Хочу знать».
13.40 «Контрольная закупка».
14.10 «Модный приговор».
15.10 «Обручальное кольцо». Сериал.
16.15 «Понять. Простить».
17.00 «Давай поженимся!».
18.20 «Счастливы вместе». Сериал.
18.55 «Пусть говорят» с Андреем Малаховым».
20.00 «Время».
22.05 «Тюдоры». Сериал.
23.10 «Среда обитания».
00.10 «След». Сериал.
00.45 «Ночные новости».

РТР-Беларусь

07.00 «Национальная музыкальная премия в области эстрадного искусства». Церемония награждения победителей.
10.10 «Маршрут милосердия». Сериал.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.30, 16.20 «Кулагин и партнеры». Сериал.
12.00, 23.05 «Крутые берега». Сериал.
12.55 «Прямой эфир».
13.50, 16.50, 19.50, 23.55 «Новости — Беларусь».
14.30 «О самом главном».
15.25 «С новым домом!».
17.30 «Вести. Дежурная часть».
17.55 «Все ради тебя». Сериал.
18.50 «Ефросинья. Продолжение». Сериал.
20.30 «А счастье где-то рядом». Сериал.
21.25 «Семейный детектив». Сериал.
00.05 «Исторический процесс».

НТВ-Беларусь

06.05 «НТВ утром».
08.40 «Морские дьяволы». Сериал.
09.30, 15.35, 18.40, 22.40 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.00 «Сегодня».
10.20 «Развод по-русски».
11.15 «До суда».
12.05 «Суд присяжных».
13.25 «Супруги». Сериал.
15.10 «Дело вкуса».
16.25 «Прокурорская проверка».
17.25 «Говорим и показываем».
18.10 «Внимание, розыск!».
19.30 «ППС». Сериал.
21.05 «Зверобой». Сериал.
23.20 «Молодые и злые». Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.20 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30, 20.25 «Знахарь». Худ. фильм.
09.30 «Автопанорама».
09.50 «Тайны мира».
10.40 «Семейные драмы».
11.40, 17.30 «Званый ужин».
12.35, 18.30 «Огонь любви». Сериал.
13.50 «Студенты». Сериал.
14.40, 00.00 «NEXT-2». Сериал.
15.35, 21.25 «Охота на изюбря». Сериал.
16.50 «Следаки». Сериал.
20.00 «Столичные подробности».
20.15 «Добрый вечер, малыш!».
23.00 «Минск и минчане».
23.35 «Добро пожаловаться».
00.50 «Дело особой важности».

Беларусь 2

07.00 «Утро».
09.00, 21.20 «Навіны надвор'я».
09.05, 17.55 «Жаркий лед». Сериал.
10.00 «Спорт-кадр».
10.40 «Тело человека».
11.20 «Женсовет».
11.55, 16.55 «Ешь и худей».
12.20 «Выше крыши».
12.55 «Наперад у мінулае».
13.30, 00.55 «Маргоша». Сериал.
15.25 «Бухта капитанов».
16.05 «Внеклассный час».
16.25 «Нескучный глобус».
17.25, 22.35 «Гуманоиды в Королеве». Сериал.
18.55 Хоккей. КХЛ. «Авангард» (Омск) — «Атлант» (Московская область).
21.00 «Калыханка».
21.25 «Спортлото 5 из 36».
21.30 «КЕНО».
21.35 «Белорусское «Времечко».
23.05 Футбол. Чемпионат Англии. Премьер-лига. «Болтон»—«Арсенал».

Мир

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 17.00, 18.00, 21.00, 22.00, 23.00, 0.00, 01.00 «Новости Содружества».
05.05, 09.05, 20.45 «Кыргызстан в лицах».
05.20 «Формула успеха».
06.05 «Последний из могикан».
06.40 «Тик-так».
07.05, 08.05 «Разлучница». Сериал.
09.25 «Содружество — это мы».
10.05, 11.05 «Вход в лабиринт». Сериал.
12.20, 22.05 «И ты, Брут? Всемирная история предательств».
13.20 «Приключения мастера кун-фу».
13.40 «Старшеклассники». Сериал.
14.30 «Дедушка моей мечты». Сериал.
15.25 «Сердцу не прикажешь». Сериал.
17.05 «Слово за слово».
18.25 «Акценты».
18.40 «Александровский сад». Сериал.
21.25 «Секретные материалы».
00.05, 01.05 «Наши соседи». Сериал.

Белсат

07.00, 18.00, 19.30, 21.00, 23.00 "Аб'ектыў".
07.25, 19.40, 23.25 "Гарачы каментарый".
07.35, 13.05 "Пуаро Агаты Крысці". Серыял.
08.25, 12.10 "МакраФон". Канцэрт Зміцера Вайцюшкевіча.
09.00, 14.00 "Мой родны горад". Серыял.
09.25, 14.25 "На колах".
09.50, 14.50 "Рэпартэр".
10.15, 15.15, 19.10 "Сальда".
10.35, 15.45 "Эксперт".
11.05, 16.15 "Над Нёмнам".
11.20 "Ранча". Серыял.
12.40, 16.30 "Euromaxx".
15.35 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
17.00 «Машына змен». Серыял.
17.25 "Невядомая Беларусь": "Днюка". Дак.фільм.
18.05 "Ратаўнікі". Серыял.
18.45 "Вагон".
18.55 "Хто ёсць кім?": "Ганна Хітрык: "Думай пра добрае".
19.50 «Калыханка для самых маленькіх».
20.00 "Праект "Будучыня".
20.25 "Навігатар".
20.45 "Беларусь — адзіны верш". Дак.цыкл.
21.25 "З крыжам на крыж". Дак. фільм.
21.50 "Quo Vadis". Серыял.
22.35 "Два на два".

ШТО? ДЗЕ? КАЛІ?

28 студзеня — 5 лютага

МІНСК

ТЭАТРЫ

Нацыянальны акадэмічны тэатр імя Янкі Купалы
28 — "Не мой".
29 — "Чорная панна Нясвіжа".
30, 1 — "Выкраданне Еўропы, альбо Тэатр Уршулі Радзівіл".
2 — "Сымон-музыка".
3 — "Не мой".
4 — "Вяселле".
5 — "Паўлінка".

Нацыянальны акадэмічны Вялікі тэатр оперы і балета
28 — "Бал-маскарад".
29 — "Тристан и Изольда", "Половецкие пляски", «Шедевры оперы».
31, 1 — "Аида".
2, 3 — "Бахчисарайский фонтан".
3 — "Высоким слогом русского романса".
4 — "Снегурочка".
5 — "Щелкунчик".

Рэспубліканскі тэатр беларускай драматургіі
31 — "Сублимация любви".
1 — "Карусель".
2, 3 — "Янка Купала. Кругі рая".
5 — "Адамавы жарты".

Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя М.Горкага
28 — "Бег".
29 — "Горе от ума".
31 — "Женихи".
1 — "Ниночка".
2 — "Пойманный сетью".
3 — "Эсфирь".
4 — "Пане Коханку".
5 — "Лев зимой".

Беларускі дзяржаўны акадэмічны музычны тэатр
28 — "Буратино.by", "Стакан воды".
29 — "Красная Шапочка. Поколение NEXT", "Севастопольский вальс".
31 — "Голубая камея".
1 — "Щелкунчик".
2 — "Моя жена — лгунья".
3 — "Бабий бунт".
4 — "Айболит-2002", "Дорогая".
5 — "Аршин мал алан".

Тэатр-студыя кінаакцёра
28, 29 — "Очень простая история".
30 — "Мастер и Маргарита".
31, 1 — "Театр купца Епишкина".
2, 3, 4, 5 — "Средство Макропулоса".

Сучасны мастацкі тэатр
28 — "Золушка", "Родня".
29 — "Золушка", "Фигаро.tut".
4 — "Кастинг".
5 — "Малыш и Карлсон".

Новы тэатр
28 — "Шанс, которого ждешь всю жизнь".
29 — "Бешеные деньги".
31 — "Блеск летней воды".
1, 2 — "Перезагрузка".
3 — "Позвольте надеяться".
4 — "Счастье моё...".
5 — "Зацюканы апостал".

Беларускі рэспубліканскі тэатр юнага гледача
28 — "Казка чароўнага лесу".
29 — "Тры парсючкі".
1 — «Шытая лялька Рэгедзі Эн».
2 — «Вандраванне ў Княства Сноў».
3 — «Апошні двубой».
4 — «Крыху пяшчоты», «Прыгоды Бібігона».
5 — «Кот у ботах».

Беларускі дзяржаўны тэатр лялек
29 — "Веселый цирк".
4 — "Мойдодыр".
5 — "Осторожно, свинья!".

Беларускі дзяржаўны маладзёжны тэатр
28 — "Старая французская сказка", "Восемь любящих женщин".
2 — "Любовь втроем".
3 — "Сестра моя".

Драматычны тэатр Беларускай арміі
28, 3 — "Собака на сене".

Маладзёжны тэатр эстрады
29 — Гумарыстычная праграма «Маленькия камеды».
31 — Эстрадная праграма «О чем молчат женщины».

Канцэртная зала "Мінск"
28 — Шоу мюзіклаў «Залатыя хіты».

КАНЦЭРТЫ

Белдзяржфілармонія
29 — Абанемент №1. Дзяржаўны акадэмічны сімфанічны аркестр Рэспублікі Беларусь. Мастацкі кіраўнік і галоўны дырыжор — народны артыст Беларусі **Аляксандр Анісімаў**, салісты — навучэнцы Рэспубліканскага музычнага каледжа пры Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі і Мінскага дзяржаўнага музычнага вучылішча імя Глінкі.
3 — **Вільям Стам** (віяланчэль), **Сяргей Смірноў** (фартэпіяна). Выбраныя п'есы з балета «Рамэа і Джульета» (перакладанне для віяланчэлі і фартэпіяна).
4 — Дзяржаўны акадэмічны сімфанічны аркестр Рэспублікі Беларусь.
Мастацкі кіраўнік і галоўны дырыжор — народны артыст Беларусі **Аляксандр Анісімаў**, дырыжор — **Гінт Глінка** (Латвія), саліст — лаўрэат міжнародных конкурсаў **Арцём Шышкоў** (скрыпка).
5 — Абанемент №2. «Дэбют юных талентаў». Дзяржаўны камерны аркестр Рэспублікі Беларусь.

Арцём ШЫШКОЎ

Малая зала імя Р.Шырмы
29 — Канцэрт камернай музыкі: **Вольга Запольская** (фартэпіяна) і **Ілля Сільчукоў** (барытон).
5 — «Слава і забыццё»: ансамбль «Камерныя салісты Мінска». Мастацкі кіраўнік — **Дзмітрый Зубаў** (Расія).

БРЭСТ

Брэсцкі акадэмічны тэатр драмы
28 — "Барские причуды".
1 — "Играем в дружную семью, или Гарнир по-французски".
2 — **ПРЭМ'ЕРА!** "Раскіданае гняздо".
3 — "Аккомпаниатор".
4 — "Барские причуды".

ВІЦЕБСК

Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя Якуба Коласа
28 — "Я чакаю сапраўднага мужчыну".
29 — "Перабор".
31—"Квартэт".

Беларускі тэатр «Лялька»
28 — "Еще раз про Красную Шапочку".
29 — "Бука".
31 — "Загубленая душа, або Пакаранне грэшніка".
1, 2, 3 — "Сунічкі для Веліканачкі".
4 — "Сонейка і снежныя чалавечкі".
5 — "Піліпка і ведзьма".

Віцебская абласная філармонія
28 — "Раждзественская музычная акадэмія".

ГРОДНА

Гродзенскі абласны драматычны тэатр
28 — "Блэз".
29 — "Прынцэса без гарошыны", "Слишком женатый таксист".

Гродзенскі абласны тэатр лялек
28 — "Морозко".

Гродзенская абласная філармонія
31 — Дзіма Крэндзель з праграмай «***Мой аксамітны сезон***» у суправаджэнні эстрадна-сімфанічнага аркестра Гродзенскай абласной філармоніі пад кіраўніцтвам Б.Мягкова.
3 — Група **"Без білета"**.

ГОМЕЛЬ

Гомельскі гарадскі маладзёжны тэатр
28 — "Ужин с дураком".
29 — "Некомедия".

Гомельскі абласны драматычны тэатр
28, 29 — "Любовная авантюра".
1, 2 — "Синтезатор любви".
3, 4 — «Любовная авантюра».
5 — «Недосягаемая».

Гомельская абласная філармонія
28, 29 — "Мировые хиты из мюзиклов и рок-опер".

МАГІЛЁЎ

Магілёўскі абласны драматычны тэатр
28 — "Двое с большой дороги".
29 — "Волшебник Изумрудного города", "Вторая смерть Жанны д'Арк".

Магілёўскі тэатр лялек
28 — "Пчелка Зуза".
29 — "Веселые медвежата".

СМАЧНА ЕСЦІ!

У Мінску прыгатуюць самы вялікі сушы-рол

28 студзеня адбудзецца першы ў гісторыі Беларусі адкрыты чэмпіянат сярод лепшых кухараў сушы «Сушы-бітва». Падчас чэмпіянату будзе створаны самы вялікі беларускі рол.

Аўтар ідэі — Аляксандр Жылінскі, шэф-повар казіно «Вікторыя», удзельнік «Кубка Крамля», тэлевізійнага праекта «Шэф-повар» і многіх кулінарных акцый Беларусі і далёкага замежжа.

«Да трохкіламетровага рола, які быў прыгатаваны ў Расіі, нам пакуль далёка, — гаворыць повар. — Таму мы будзем гатаваць самую вялікую страву для Беларусі. У планах выкарыстаць больш за 5 кілаграмаў рысу, некалькі кілаграмаў сёмгі, бязмерную колькасць сыру "Філадэльфія", а ўсё астатняе — згодна з маім рэцэптам!»

У дзвюхгадзінным кулінарным паядынку прымуць удзел 10 майстроў з абласных цэнтраў і горада Мінска. Канкурсанты прадэманструюць свае навыкі ў падрыхтоўцы класічных сушы (нігіры-дзусі, гункан-дзусі, тэмакі-дзусі, магура сашымі, сяке сашымі, хамаці сашымі, сушы «Філадэльфія», «Канада», «Каліфорнія») і прадставяць аўтарскія стравы японскай кухні.

У склад журы «Сушы-бітвы» ўвойдуць лепшыя сушы-кухары Беларусі.

ЧЕТВЕРГ, 2 ФЕВРАЛЯ

Беларусь 1
06.00, 07.05, 07.35, 08.10, 08.35 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.05 «Новости».
07.30, 08.30 «Деловая жизнь».
09.10, 19.55 «Остров ненужных людей». Сериал.
10.05, 16.55 «Маруся». Сериал.
11.00, 17.45 «За все тебя благодарю-2». Сериал.
12.10 «Земельный вопрос».
12.35 «Оружие».
13.00, 22.05 «Безумцы». Сериал.
13.55 «Здоровье».
15.10, 19.15 «Новости региона».
15.25 «Специальный репортаж».
15.40 «Зона комфорта».
16.10 «Эпоха. События и люди».
18.45, 01.40 «Зона Х».
19.30 «Сфера интересов».
21.00 «Панорама».
21.40, 01.50 «День спорта».
21.50 «Актуальное интервью».
23.25 «Эпоха».
23.50 «Живи и помни». Худ. фильм.

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
09.05 "Жить здорово!».
10.05 «Право на защиту».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
11.10 «Бедная Настя». Сериал.
12.00 «Брак по завещанию. Возвращение Сандры». Сериал.
13.10 «Хочу знать».
13.40 «Контрольная закупка».
14.10 «Модный приговор».
15.10 «Обручальное кольцо». Сериал.
16.15 «Понять. Простить».
17.00 «Давай поженимся!».
18.20 «Счастливы вместе». Сериал.
18.55 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.05 «Жуков». Сериал.
22.05 «Тюдоры». Сериал.
23.10 «Теория невероятности».
23.55 «След». Сериал.
00.30 «Ночные новости».

РТР-Беларусь
07.00 «Утро России».
10.10 «Маршрут милосердия». Сериал.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.30, 16.20 «Кулагин и партнеры». Сериал.
12.00, 23.05 «Крутые берега». Сериал.
12.55 «Прямой эфир».
13.50, 16.50, 19.50, 23.55 «Новости — Беларусь».
14.30 «О самом главном».
15.25 «С новым домом!».
17.30 «Вести. Дежурная часть».
17.55 «Все ради тебя». Сериал.
18.50 «Ефросинья. Продолжение». Сериал.
20.30 «А счастье где-то рядом». Сериал.
21.25 «Семейный детектив». Сериал.
00.05 «Поединок».

НТВ-Беларусь
06.05 «НТВ утром».
08.40 «Морские дьяволы». Сериал.
09.30, 15.35, 18.35, 22.40 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.00 «Сегодня».
10.20 «Следствие вели…».
11.10 «До суда».
12.05 «Суд присяжных».
13.25 «Супруги». Сериал.
15.10 «Дело вкуса».
16.25 «Прокурорская проверка».
17.25 «Говорим и показываем».
18.10 «В зоне особого риска».
19.30 «ППС». Сериал.
21.05 «Зверобой». Сериал.
23.20 «Молодые и злые». Сериал.

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.20 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30, 20.25 «Знахарь». Сериал.
09.30 «Добро пожаловаться».
09.55 «Приключения дилетанта».
10.40 «Семейные драмы».
11.40, 17.30 «Званый ужин».
12.35, 18.30 «Огонь любви». Сериал.
13.50 «Студенты». Сериал.
14.40, 00.00 «NEXT-2». Сериал.
15.35, 21.25 «Охота на изюбря». Сериал.
16.50 «Следаки». Сериал.
20.00 «Столичные подробности».
20.15 «Добрый вечер, малыш!».
23.00 «Правда».
23.35 «Автопанорама».
00.50 «Еще не вечер».

Беларусь 2
07.00 «Утро».
09.00, 21.20 «Навіны надвор'я».
09.05, 17.55 «Жаркий лед». Сериал.
10.00 «Страсці па культуры».
11.05, 00.40 «Маргоша». Сериал.
13.05 «Внеклассный час».
13.25 Биатлон. Кубок мира. Спринт. Женщины. Прямая трансляция.
14.50 «Нескучный глобус».
15.20 «Ешь и худей».
15.55, 22.30 «Гуманоиды в Королеве». Сериал.
16.25 Биатлон. Кубок мира. Спринт. Мужчины. Прямая трансляция.
18.55 Хоккей. КХЛ. Команды будут объявлены дополнительно.
21.00 «Калыханка».
21.25 «КЕНО».
21.30 «Белорусское «Времечко».
23.00 «Время футбола».
23.45 Футбол. Чемпионат Англии. Премьер-лига. Обзор тура.

Мир
05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 17.00, 18.00, 21.00, 22.00, 00.00, 01.00 «Новости Содружества».
05.05, 20.45 «Прямая речь».
05.20 «Дом с историей».
06.05 «Последний из могикан».
06.40 «Тик-так».
07.05, 08.05 «Разлучница». Сериал.
09.05 «Помню Блокаду».
09.25 «Добро пожаловать».
10.05, 11.05 «Вход в лабиринт». Сериал.
12.20, 22.05 «И ты, Брут? Всемирная история предательства».
13.20 «Приключения мастера кун-фу».
13.40 «Старшеклассники». Сериал.
14.30 «Дедушка моей мечты». Сериал.
15.25 «Сердцу не прикажешь». Сериал.
17.05, 23.05 «Слово за слово».
18.25 «Акценты».
18.40 «Александровский сад». Сериал.
21.25 «Преступление и наказание».
00.05, 01.05 «Наши соседи». Сериал.

Белсат
07.00, 18.00, 19.30, 21.00, 23.35 "Аб'ектыў".
07.25, 19.40, 00.00 "Гарачы каментарый".
07.30, 12.15 "Quo Vadis". Серыял.
08.20, 13.05, 18.35 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
08.30, 13.15 "Ратаўнікі". Серыял.
09.15, 14.00 "Машына змен". Серыял.
09.45, 14.25 "Праект «Будучыня".
10.15, 14.55 "Навігатар".
10.30, 15.10 "Хто ёсць кім?": "Ганна Хітрык: "Думай пра добрае".
10.45, 15.30 "Два на два".
11.10, 15.55 "З крыжам на крыж". Дак.фільм.
11.35, 16.15 "Беларусь — адзіны верш". Дак.цыкл.
11.45, 16.25 "Невядомая Беларусь": "Днюка". Дак.фільм.
17.00 "Школа на санцапёку". Серыял.
17.25 "Вагон".
17.30 "Басанож па свеце".
18.05 "Браты-ворагі". Дак. серыял.
18.40 "Таямніца крэпасці шыфраў". Серыял.
19.50 «Калыханка для самых маленькіх".
20.00 "Euromaxx".
20.25 "Эксперт".
21.25 "Рэпартэр".
21.50 "Джазмен з ГУЛАГа". Дак. фільм.
22.50 «Інстынкт». Серыял.

ПЯТНИЦА, 3 ФЕВРАЛЯ

Беларусь 1
06.00, 07.05, 07.35, 08.10, 08.35 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.00 «Новости».
07.30, 08.30 «Деловая жизнь».
09.10, 20.00 «Остров ненужных людей». Сериал.
10.05, 17.00 «Маруся». Сериал.
11.00, 18.00 «За все тебя благодарю-2». Сериал.
12.10 «Сфера интересов».
12.35 «Оружие».
13.00 «Безумцы». Сериал.
14.00 Мультфильм.
14.10 «Моя правда».
15.10, 19.15 «Новости региона».
15.25, 21.50 «Актуальное интервью».
15.40 «Фортификация».
16.20 «Эпоха. События и люди».
19.35 «Зона Х».
21.00 «Панорама».
21.40, 02.10 «День спорта».
22.05 «Любовь на стороне». Худ.фильм.
00.20 «Зеркала». Худ.фильм.

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
09.05 "Жить здорово!».
10.05 «Право на защиту».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
11.10 «Бедная Настя». Сериал.
12.00 «Жуков». Сериал.
13.10 «Хочу знать».
13.40 «Контрольная закупка».
14.10 «Модный приговор».
15.10 «Обручальное кольцо». Сериал.
16.15 «Понять. Простить».
17.00 «Давай поженимся!».
18.20 «Жди меня». Беларусь».
19.00 «Поле чудес».
20.00 «Время».
21.05 «Бобро поржаловать». Худ.фильм.
23.00 «Прожекторперисхилтон».
23.35 «Наша Белараша».
00.05 «История любви, или Новогодний розыгрыш». Худ.фильм.
01.30 «Ночные новости».

РТР-Беларусь
07.00 «Утро России».
10.10 «Маршрут милосердия». Сериал.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.30, 16.20 «Кулагин и партнеры». Сериал.
12.00 «Крутые берега». Сериал.
12.55 «Прямой эфир».
13.50, 16.50, 19.50, 23.50 «Новости — Беларусь».
14.30 «О самом главном».
15.25 «С новым домом!».
17.30 «Вести. Дежурная часть».
17.55 «Все ради тебя». Сериал.
18.50 «Ефросинья. Продолжение». Сериал.
20.30 «Семейный детектив». Сериал.
22.10 «Я подарю себе чудо». Худ.фильм.

НТВ-Беларусь
06.05 «НТВ утром».
08.40 «Морские дьяволы». Сериал.
09.30, 15.35, 18.35 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
10.20 «И снова здравствуйте!».
11.15 «До суда».
12.05 «Суд присяжных».
13.25 «Суд присяжных. Окончательный вердикт».
14.35 «Очная ставка».
16.25 «Прокурорская проверка».
17.25 «Говорим и показываем».
18.10 «Профессия — репортер».
19.30 «Гончие-4». Сериал.
22.40 «РЭД». Худ.фильм.
00.30 «Молодые и злые». Сериал.

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.20 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30 «Знахарь». Сериал.
09.30 «Автопанорама».
09.55 «Здравствуйте, доктор!».
10.40 «Семейные драмы».
11.40, 17.30 «Званый ужин».
12.35 «Огонь любви». Сериал.
13.50 «Студенты». Сериал.
14.40 «NEXT-2». Сериал.
15.35 «Охота на изюбря». Сериал.
16.50 «Следаки». Сериал.
18.30 «Такова судьба».
20.00 «Столичные подробности».
20.15 «Добрый вечер, малыш!».
20.35 «Элвин и бурундуки». Худ.фильм.
23.00 «Горячий лед».
23.30 «Пикок». Худ.фильм.

Беларусь 2
07.00 «Утро».
09.00, 21.20 «Навіны надвор'я».
09.05, 17.55 «Жаркий лед». Сериал.
10.00 «Ешь и худей».
10.30 «Школа ремонта».
11.35 «Женсовет».
12.10 «Страсці па культуры».
12.55 «Время футбола».
13.35 Футбол. Чемпионат Англии. Премьер-лига. Обзор тура.
14.35, 00.55 «Маргоша». Сериал.
16.30 «Внеклассный час».
16.50 «Нескучный глобус».
17.25 «Белорусская кухня».
18.55 Хоккей. КХЛ. «Трактор» (Челябинск) — «Салават Юлаев» (Уфа).
21.00 «Калыханка».
21.25 «КЕНО».
21.30 «Экстрасенсы ведут расследование».
22.25 «Репортер «Белорусского времечка».
23.10 «Ультрафиолет». Худ. фильм.

Мир
05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 17.00, 18.00, 21.00, «Новости Содружества».
05.05, 09.05 «Республика сегодня».
05.20, 00.35 «Тайны манежа».
06.05, 13.20 Мультсериалы.
06.40 «Тик-так».
07.05, 08.05 «Разлучница». Сериал.
09.25 «Вкусный мир. Туркменская кухня».
10.05, 11.05 «Вход в лабиринт». Сериал.
12.20 «Новости Содружества. Культура».
13.40 «Старшеклассники». Сериал.
14.30 «Дедушка моей мечты». Сериал.
15.25 «Сердцу не прикажешь». Сериал.
17.05 «Правила жизни».
18.25 «Акценты».
18.40 «Большой репортаж».
19.10, 21.20 «Цветы для снежной королевы». Худ. фильм.
21.40 «Невероятная правда о звездах».
22.20 «Любимые актеры. Л.Гайдай».
22.50 «На Дерибасовской хорошая погода, или На Брайтон-бич опять идут дожди». Худ.фильм.
01.05 «Хорошие шутки».

Белсат
07.00, 18.00, 19.30, 21.00, 23.35 "Аб'ектыў".
07.25, 19.40, 00.00 "Гарачы каментарый".
07.35, 12.10 "Басанож па свеце".
08.00, 14.15 "Таямніца крэпасці шыфраў". Серыял.
08.45, 15.00 "Рэпартэр".
09.15, 13.50 "Школа на санцапёку". Серыял.
09.40, 13.20 "Euromaxx".
10.10, 15.30 "Браты-ворагі". Дак.серыял.
10.40, 16.00 "Джазмен з ГУЛАГа". Дак.фільм.
11.40 "Эксперт".
12.35, 18.05 "Інстынкт". Серыял.
17.00 "Таямніцы Ватыкана". Дак.серыял.
17.25, 23.30 "Вагон".
17.30 "Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча".
18.45 "Моўнік".
18.55 "Беларусь — адзіны верш". Дак.фільм.
19.05 "Без рэтушы": "Радаводны знак". Дак.фільм.
19.50 «Калыханка для самых маленькіх".
20.00 "Еўропа сёння".
20.25 "Невядомая Беларусь": "Скіт над Нарвай". Дак.фільм.
21.25 "ПраСвет".
21.50 "Вяселле". Маст.фільм.

СУББОТА, 4 ФЕВРАЛЯ

Беларусь 1
06.35 «Існасць".
07.00 «Доброе утро, Беларусь!».
09.00, 12.00, 15.00, 19.00 «Новости».
09.10 «Утренняя волна».
09.50 «Коробка передач».
10.25 «Культурные люди».
11.00 «Сваты-2». Сериал.
12.10 «Мужики!..». Худ.фильм.
14.00 Мультфильм.
14.15 «Вокруг планеты».
15.10 «Новости региона».
15.30 «Зона Х».
15.55 «Необычайные приключения Адель». Худ. фильм.
17.50 «ЕвроФест». Видеодневник.
18.05 «Ваше лото».
18.45 «Пятерочка».
19.15 «А вот и доктор!». Худ. фильм.
21.00 «Панорама».
21.40 «Силы природы». Худ. фильм.
23.35 «Господин Никто». Худ. фильм.
01.55 «День спорта».

ОНТ
07.00 «Субботнее утро».
08.00, 09.00, 16.00, 20.30 «Наши новости».
09.05 «Моя жена меня приворожила». Сериал.
09.40 «Здоровье».
10.25 «Смак».
11.05 «Умницы и умники».
11.50 «Будьте моим мужем». Худ.фильм.
13.30 «Лев Лещенко. Ни минуты покоя».
14.30 «Минута славы».
16.15, 21.00 «Новости спорта».
16.20 «Среда обитания».
17.15 «Специальное задание».
18.25 «Один против всех».
19.05 «Академия талантов».
21.05 «Кубок профессионалов».
23.10 «Первый класс».
00.15 «Интердевочка». Худ. фильм.

РТР-Беларусь
07.00 «Обыкновенный концерт» с Эдуардом Эфировым».
07.30 «Семен Дежнев». Худ. фильм.
08.50 «Я подарю себе чудо». Худ.фильм.
10.30 «Утренняя почта».
11.00, 14.00, 20.00 «Вести».
11.15 «Субботник».
11.50 «Очевидное-невероятное».
12.20 «Жена ушла». Худ. фильм.
14.15 «Честный детектив».
14.45 «Баловень судьбы. Феномен Льва Лещенко».
15.35 «Городок». Дайджест.
15.55 «Елки-палки!..». Худ. фильм.
17.30 «Субботний вечер».
19.00 «Картина мира».
19.55 «Погода на неделю».
20.40 «Расплата за любовь». Худ.фильм.
22.20 «Гаишники. Продолжение». Сериал.
00.05 «Девчата».

НТВ-Беларусь
07.10 «Морские дьяволы». Сериал.
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
08.20 «Академия красоты».
08.50 «Их нравы».
09.25 «Дело вкуса».
10.20 «Главная дорога».
10.50 «Живут же люди!».
11.15 «Кулинарный поединок».
12.05 «Квартирный вопрос».
13.20 «Казнокрады».
14.25 «Мастер». Худ.фильм.
16.20 «Таинственная Россия».
17.10 «Очная ставка».
18.05 «Спасатели».
18.30 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
19.25 «Профессия — репортер».
19.55 «Программа максимум».
20.50 «Русские сенсации».
21.40 «Ты не поверишь!».
22.35 «Короли улиц». Худ. фильм.
00.25 «СССР: Крах империи».

СТВ
07.00 «Дальние родственники.
07.20 «Солдаты. Дембельский альбом». Сериал.
09.00 «Опасная луна».
09.30 «Я — путешественник».
09.55 «Чистая работа».
10.35 «Минск и минчане».
11.10 «Элвин и бурундуки». Худ. фильм.
12.50 «Приключения дилетанта».
13.25 «Белое солнце пустыни». Худ.фильм.
15.00 «Финал Высшей лиги КВН Беларуси».
16.30, 19.30 «24 часа».
16.45 «Наше дело».
17.00 «Большой город».
17.40 «Дорогая передача».
18.00 «Жених из Майами». Худ.фильм.
20.00 «СТВ-спорт».
20.10 «Вердикт за деньги». Худ.фильм.
22.35 «Вечерний квартал-95».
23.50 «На грани разрыва». Худ.фильм.

Беларусь 2
08.25 «Благовест».
08.50 «Мир вашему дому».
09.00 «Кирику и дикие звери». Мультфильм.
10.15 «Пра мастацтва».
10.45, 21.30 «Навіны надвор'я».
10.50 «Школа ремонта».
11.55 «Под грифом «Известные».
12.30, 01.40 «Интуиция».
13.30 «Наперад у мінулае».
14.05 «Белорусская кухня».
14.40 «Сны Максіма». Музыкальный телефильм.
15.10 Биатлон. Кубок мира. Гонка преследования. Женщины. Прямая трансляция.
15.55 Хоккей. КХЛ. «Витязь» (Чехов) — «Динамо» (Минск). Прямая трансляция.
18.20 Биатлон. Кубок мира. Гонка преследования. Мужчины.
19.10 «Смех с доставкой на дом».
20.25, 21.35 «Экстрасенсы ведут расследование».
21.25 «КЕНО».
22.35 «Крестный отец». Худ. фильм.

Мир
05.00 «Сергей Михалков. Жил высокий гражданин».
05.50 «Путеводитель».
06.20 «Цирк зажигает огни». Худ.фильм.
07.55 «Приключения Муми-тролля».
08.15 «Миллион вопросов о природе».
08.30 «Приключения Компаса и Будильника».
08.45 «Экспериментаторы».
09.00, 15.00 «Новости Содружества».
09.10 «Мечтай! Действуй! Будь!».
09.40 «Формула успеха».
10.10 «Тайны манежа».
10.40, 22.30 «Агентство «Золотая пуля». Сериал.
13.00 «Доказательства вины».
14.00 «Правила жизни».
15.10 «Нортой». Худ.фильм.
17.00 «Берегитесь, красавицы». Худ.фильм.
19.50 «Новости Содружества. Культура».
20.40 «Игроки». Худ.фильм.
00.00 «Хорошие шутки».

Белсат
07.00, 18.00, 21.00, 00.20 "Аб'ектыў".
07.25 "Гарачы каментарый".
07.35 "Інстынкт". Серыял.
08.20, 12.10 "Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча".
08.45, 12.35, 19.45 "Калыханка для самых маленькіх".
09.10, 13.00 "Еўропа сёння".
09.40, 13.30 "Невядомая Беларусь": "Скіт над Нарвай". Дак. фільм.
10.10, 14.00 "Таямніца Ватыкана". Дак.серыял.
10.40, 14.30 "ПраСвет".
11.00 "Хто ёсць кім?". "Ганна Хітрык: "Думай пра добрае".
11.20 "Без рэтушы": "Радаводны знак". Дак.фільм.
11.40 "МакраФон". Канцэрт Зміцера Вайцюшкевіча".
14.55 "Вагон".
15.00 "Вяселле". Маст.фільм.
16.45 "Беларусь — адзіны верш". Дак.цыкл.
17.00 "Доктар Марцін". Серыял.
17.45 "Моўнік".
18.05 "Курск" — субмарына ў каламутнай вадзе". Дак.фільм.
19.15 "Зона «Свабоды».
20.00 "На колах".
20.30 "Беларускі лес". Дак.фільм.
21.15 "Два на два".
21.40 "Плецены чалавек". Маст. фільм.
23.25 "Мент". Серыял.

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 5 ФЕВРАЛЯ

Беларусь 1
06.50 «Необычные приключения Адель». Худ. фильм.
08.30 «Все путем!».
09.00, 12.00, 15.00 «Новости».
09.10 «Арсенал».
09.45 «Врачебные тайны».
10.20 «К теще на блины».
11.00 «Сваты». Сериал.
12.10 «Сердца четырех». Худ. фильм.
13.55 Мультфильм.
14.15 «Клуб редакторов».
15.10 «Новости региона».
15.30 «Зямля беларуская».
15.45 «В поисках сокровищ».
16.35 «Мымра». Худ.фильм.
18.15 «Суперлото».
19.05 «Знакомство с родителями». Худ.фильм.
21.00 «В центре внимания».
21.55 «ЕвроФест». Видеодневник.
22.10 «Неверная». Худ.фильм.

ОНТ
07.00 «Воскресное утро».
08.00, 09.00, 16.00 «Наши новости».
09.05 «Воскресная проповедь».
09.15 «Моя жена меня приворожила». Сериал.
09.50 «Непутевые заметки».
10.10 «Пока все дома».
11.05 «Фазенда».
11.40 «Опасно для жизни!». Худ. фильм.
13.25 «Безымянная звезда». Худ.фильм.
16.15 «Новости спорта».
16.20 «Ералаш».
16.35 «Эстрадный коктейль».
17.45 «В черной-черной комнате…».
18.55 «Большая разница».
20.00 «Контуры».
21.05 «Дыхание планеты».
21.40 Юбилейный концерт Льва Лещенко.
23.30 «Братья». Худ.фильм.

РТР-Беларусь
07.00 «ХА!». Маленькие комедии.
07.35 «Гаишники. Продолжение». Сериал.
09.20 «Расплата за любовь». Худ.фильм.
11.00, 14.00, 20.00 «Вести».
11.15 «Сам себе режиссер».
12.00 «Смехопанорама».
12.30 «В стреляющей глуши». Худ.фильм.
14.15 «С новым домом!».
14.30 «Дешево и сердито».
15.20 «Городок». Дайджест.
16.35 «Лекарство против страха». Худ.фильм.
18.15 «Смеяться разрешается».
21.00 «Роман в письмах». Худ. фильм.
22.45 «В Париж!». Худ.фильм.

НТВ-Беларусь
07.10 «Морские дьяволы». Сериал.
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
08.20 «Первая передача».
08.50 «Их нравы».
09.25 «Едим дома».
10.20 «Женский взгляд».
11.05 «Дачный ответ».
12.05 «Развод по-русски».
13.20 «Кремлевская кухня».
14.10 «Москва. Центральный округ-3». Сериал.
16.20 «Следствие вели…».
17.15 «И снова здравствуйте!».
18.10 «Чрезвычайное происшествие. Расследование».
18.30 «Чрезвычайное происшествие. Обзор за неделю».
19.55 «Чистосердечное признание».
20.35 «Центральное телевидение».
21.45 «Тайный шоу-бизнес».
22.40 «НТВшники».
23.30 «Аферистка». Худ.фильм.

СТВ
07.00 «Дальние родственники».
07.20 «Солдаты. Дембельский альбом». Сериал.
09.00, 19.00 «Автопанорама».
09.30 «Очевидец» представляет: самое смешное».
10.35 «Большой завтрак».
11.15 «Вердикт за деньги». Худ.фильм.
13.35 «Здравствуйте, доктор!».
14.05 «Баллада о доблестном рыцаре Айвенго». Худ.фильм.
15.45 «Такова судьба».
16.30 «24 часа».
16.50 «Правда».
17.30 Концерт Михаила Задорнова.
19.30 «Неделя».
20.40 «Игра слов». Худ.фильм.
22.35 «Профессиональный бокс».
23.35 «Чемоданы Тульса Люпера, часть 1: Моабская история». Худ.фильм.

Беларусь 2
08.10 «Размова са святаром».
08.20 «Ступени Веры».
08.35 «Таямніца душы".
09.05 «Каждый имеет право быть разным».
09.30, 21.20 «Навіны надвор'я».
09.35 «Гаспадар».
10.05 «Школа ремонта».
11.10 «Бухта капитанов».
11.50, 23.30 «Интуиция».
12.55 Хоккей. КХЛ. «Авангард» (Омск) — СКА (Санкт-Петербург). Прямая трансляция.
15.15 Биатлон. Кубок мира. Гонка с массовым стартом. Женщины. Прямая трансляция.
16.00 «Выше крыши».
16.35 «Кинопробы».
17.10 Биатлон. Кубок мира. Гонка с массовым стартом. Мужчины. Прямая трансляция.
18.00 «Смех с доставкой на дом».
19.15 Футбол. Чемпионат Англии. Премьер-лига. «Челси»—«Манчестер Юнайтед».
21.10 «Спортлото 5 из 36».
21.15 «КЕНО».
21.50 «Никто не знает про секс-2». Худ.фильм.
00.20 «Тормоз». Худ.фильм.

Мир
05.00 «Алексей Шмаринов. Русский художник».
05.50 «Вкусный мир. Туркменская кухня».
06.20 «Факир на час». Худ. фильм.
07.55 «Приключения Муми-Тролля».
08.15 «Миллион вопросов о природе».
08.30 «Приключения Компаса и Будильника».
08.45 «Экспериментаторы».
09.00, 15.00 «Новости Содружества».
09.10 «Знаем русский».
10.10 «Путеводитель».
10.40 «Агентство «Золотая пуля». Сериал.
13.00 «Доказательства вины».
14.00 «Правила жизни».
15.10 «Моя нежность». Концерт Валерии.
16.30 «Простые числа».
17.00 «Любовь и прочие глупости». Сериал.
20.00 «Вместе».
21.00 «Безымянная звезда». Худ.фильм.
23.25 «Полуночники».
23.55 «Мое последнее танго». Худ.фильм.

Белсат
07.00 "Аб'ектыў".
07.15 "Зона "Свабоды".
07.45 "Доктар Марцін". Серыял.
08.35, 13.40, 19.20 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
08.40, 13.10, 19.30 "Калыханка для самых маленькіх".
09.10, 16.45, 20.45 "Моўнік".
09.20, 18.00 "Рэмарка".
09.45 "На колах".
10.10 "Сальда".
10.25, 18.25 "Два на два".
10.55, 15.30 "Курск" — субмарына ў каламутнай вадзе". Дак.фільм.
12.05 "Беларускі лес". Дак.фільм.
12.35 "Беларусь — адзіны верш". Дак.цыкл.
12.45 "Тэра постсаветыка. Красная плошча. Ленін". Дак. фільм.
13.50 "Плецены чалавек". Маст. фільм.
17.00 "Прэс-экспрэс".
17.15 «Таямніца крэпасці шыфраў». *Серыял.*
18.50 «Таямніцы Ватыкана». Дак.фільм.
19.45 "Палітычныя забойствы". Дак.фільм.
21.00, 00.20 Тыдзень у «Аб'ектыве».
21.40 "Эксперт".
22.15 «Хаатычная Ана". Маст.фільм.
00.10 «Калыханка» ад Сашы і Сірожы".
01.00 "Прэс-экспрэс".

БЛІЦ

Як жывецца акадэмікам?

29 студзеня ў Беларусі адзначаюць Дзень беларускай навукі. "Народная Воля" пацікавілася, як сёння жывецца акадэмікам і ці лічаць яны сябе забяспечанымі людзьмі.

Радзім ГАРЭЦКІ:
«Мільён аддаў толькі на лекі...»

Доктар геолага-мінералагічных навук, былы віцэ-прэзідэнт Нацыянальнай акадэміі навук Радзім Гарэцкі ездзіць на "Жыгулях", якія набыў больш за 20 гадоў таму.

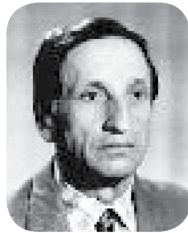
"Не магу сказаць за ўсіх акадэмікаў, але тыя, каго я ведаю асабіста, атрымліваюць не надта больш сярэдняга па краіне, — расказвае пра свае даходы акадэмік Гарэцкі, якому ў снежні гэтага года споўніцца 84 гады. *— Вучоным даюць даплату, але я б не сказаў, што яна такая ўжо і шыкоўная. Акадэміку даплачваюць мільён з невялічкім. Але што такое сёння мільён, калі ўсё з курсам долара паляцела ўніз? Для параўнання: акадэмік расійскай Акадэміі навук яшчэ гадоў дзесяць таму атрымліваў толькі за званне тысячу доляраў, і калі ён яшчэ працуе, то атрымліваецца нармальная сума.*

У мяне расклад па грошах прыблізна такі: даюць грошы за званне, атрымліваю заробак — я працую на поўную стаўку, плюс пенсія. Тут мільён, там мільён: тры-чатыры мільёны — ужо быццам бы больш-менш і нармальна. Але багатым чалавекам мяне назваць нельга. Амаль мільён губляю на адны лекі — столькі балячак апошнім часам нешта наліпла... Калі б не працаваў, то зусім бы кепска жыў...

Грошы разыходзяцца ў асноўным на лекі, кватэру і ежу. Назбіраць, каб набыць, скажам, кватэру, немагчыма. Пра машыну таксама не кажу — езджу на "Жыгулях", якім ужо 25 гадоў. Усе смяюцца, а я кажу: каштоўнасць, рарытэт!

Многія акадэмікі выкручваюцца, працуюць і там, і там. Але большая частка навукоўцаў жыве прыкладна так, як я. Так што ад народа мы не надта далёка адарваліся...

Генадзь ЛЫЧ:
«Калі бачу, як інтэлігентны чалавек капаецца ў сметніцы, мне робіцца сорамна за дзяржаву...»

Доктар эканамічных навук Генадзь Лыч на недахоп фінансаў не скардзіцца і жартам кажа, што яму грошай хопіць нават на паездку ў Маямі.

"А калі сур'ёзна, то што гаварыць пра акадэмікаў? Яны яшчэ як-небудзь церпяць, — выказвае сваю думку прафесар Беларускага дзяржаўнага аграрнага тэхнічнага ўніверсітэта Генадзь Лыч. *— Акадэмікаў — усяго 80 чалавек, іх сярэдні ўзрост — недзе за 74 гады, яны ўжо як-небудзь дажывуць. Я вось часта задумваюся: як выжываюць шараговыя пенсіянеры, якія атрымліваюць голую пенсію? Скажу шчыра: мне робіцца сорамна за дзяржаву, калі бачу, як быццам інтэлігентны чалавек капаецца ў сметніцы. І такіх шмат..."*

Аляксандр ВАЙТОВІЧ:
"Ва ўсім свеце плацяць за вынікі працы і кваліфікацыю"

Доктар фізіка-матэматычных навук Аляксандр Вайтовіч звяртае ўвагу на такі факт: у Беларусі заробкі навукоўцаў практычна не залежаць ад вынікаў іх працы.

"Канкрэтных лічбаў пра свой заробак я вам зараз, на жаль, не назаву, бо баюся памыліцца, — заўважыў Аляксандр Паўлавіч. *— Трэба спачатку атрымаць апошнюю раздрукоўку з бухгалтэрыі, бо зараз амаль кожны месяц усё мяняецца. Але няшмат атрымліваецца. Думаю, што ў міліцыі сёння зарабляюць прыкладна столькі ж, колькі і акадэмікі...*

На мой погляд, сярод мноства бедаў беларускай навукі ёсць і такая: аплата працы навукоўцаў практычна не залежыць ад вынікаў працы. Хаця нідзе ў свеце такой сістэмы няма. За мяжой заробкі вучоных залежаць ад кваліфікацыі, займаемай пасады і вынікаў працы. Але ніяк не ад таго, колькі грошай выдаткавалі на правядзенне навуковых даследаванняў..."

Уладзімір ЛАБУНОЎ:
«Я ні ў чым сабе не адмаўляю»

Доктар тэхнічных навук Уладзімір Лабуноў ад матэрыяльных праблем не пакутуе.

"Цалкам нармальна адчуваю сябе ў гэтым плане, — кажа галоўны навуковы супрацоўнік Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта інфарматыкі і радыёэлектронікі. *— Мне хапае на усё і нават застаецца. Я працую ў такой галіне, дзе галодным памерці не дазволяць. Ні ў чым сабе не адмаўляю..."*

Марына КОКТЫШ.

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск,
вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная:
тэл. (017) 3286871.
Тэл./факс рэкламнага аддзела:
(017) 3286904, 3286906
nv@promedia.by
http://www.nv-online.info http://twitter.com/narodnaya_volya

ISSN 2071-9647

Падпісныя індэксы:
63222, 632222
Заснавальнік і галоўны рэдактар
Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні РУП «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/0494179 ад 03.04.2009. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 26.01.2012 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 28170 экз. Заказ №415.